

۱۲
گنه

موسیقی افغانی در ترکیه طرفداران بی شماری دارد!

روژه يك پروگرام ۱۵ دقیقه‌یی برای مردم افغانستان اجرا میکند ، که در آن به علاوه معرفی کلتور و تاریخ درخشان افغانستان ، موسیقی افغانی نیز بدر خواست شنوندگان پخش میگردد .

ښاغلی «کمال سواش» گفت که - موسیقی افغانی در ترکیه طرفداران زیادی داشته و مردم برای شنیدن آن خیلی علاقه نشان میدهند .

ښاغلی «کمال» تبادلۀ هیأت های هنری را بین کشورها در راه معرفی کلتور آنان مفید خوانده و آرزو نمود که بعد از این رفت و آمد های هنرمندان افغان و ترک به ممالک همدیگر بیشتر از پیش صورت گرفته و ازین راه خدمتی برای - معرفی هنرهای زیبا بین دو مملکت دوست بعمل آید .

(بقیه در صفحه ۱۹)

پروگرامهای هنری در ترکیه تا قبل از ظهور «اتاترک» قفید به شکل محلی و غیر فنی اجرا میشد . ولی در زمان این قاید بزرگ ملی ترک همانطوریکه در تمام شئون اجتماعی زندگی مردم مایشرفت های زیادی حاصل شد در قسمت «مدرنیزه» شدن هنر نیز توجه زیادی به عمل آمده و اکنون هنر در ترکیه راه تکامل رامی پیماید .

ښاغلی «کمال سواش» گفت که - يك نیم سال قبل نیز يك تروپ هنری که توسط من سر برستی میشد ، مدت یکماه در کابل نمایشات هنری اجرا نمود که مورد توجه عمیق مردم هنر دوست افغانستان واقع شده و حتی ذات اشرف ملوکانه پادشاه افغانستان افتخار بازدید از نمایشات این تروپ را بما ارزانی فرمودند .

وی در جواب سوال دیگری گفت : از مدتی است که رادیو استانبول همه

اخیرا یکدسته ۱۹ نفری از هنرمندان کشور ترکیه ، در راه عزیمت به پاکستان طور غیر رسمی وارد افغانستان گشته و در شهرهای کابل و هرات هنر نمائی نمودند .

تروپ هنرمندان ترک که در کشور شان بنام : « پاکل یا نظیف اورگانشن » یاد میشوند توسط ښاغلی «کمال سواش» سرپرستی شده و رهبری میگردد .

اعضاء این دسته به جز اذکتور «مورگان» و پیغله «چیلر» که هر دو از شخصیت های سر شناس و محبوب ترکیه به شمار میروند، بقیه از آرکست ها و تیاتر های محلی استانبول انتخاب شده و گروه هنرمندان راهمراهی میکنند .

در مصاحبۀ کوتاهی که با ښاغلی «کمال سواش» رهبر این دسته بعمل آمد ، وی بجواب سوالات ما گفت :

کلتوری خبر و نځون

بخوا د ترکیبی لوی سفیر په لوبه
لنډه وینا کښی وویل:

دغه نندارتون د اسلامی هیواد و تر
منځ د کلتور، فرهنگ او اسلامی کچه
تمدن ښکار ندوی دی.

د دلولی ۲۵: د رادیو افغانستان
په تالار کښی څلور و
تنو آلمانی هنر مندانونیو -
کنسرت و رکړ چه د نندار چیانو
ډیر زیات خوښ شو.

ددغه کوازت غړی دغه کسان و:
کلوس دو لدینگر، تینور سکسفون
غږ وونکی اود کوارتت رهبر،
پیانو غږ وونکی اینگفرید هو فمان،
باس غږ وونکی هلموت کاندلبرگ،
جاز بند غږ وونکی کیس لس.

د جاز دغه نامتو کوارتت تراوسه
پوری شمالی امریکا، ایتالیا، شمالی -
افریقا، اسکاندناوی هیوادو،
انگلستان، جنوبی امریکا فرانسې،
پولیند، هسپانی او پورتگال ته
هنری سفرونه کړی او دخلکو له خوځانی
تود هر کلی شویدی.

د جاز دغه څلور کسيز گروپ د
د کلوس دو لدینگر په مشرۍ پدی
وړو سټیو وختو کښی آسیا ته خپل
اوږد سفر شروع کړی او تراوسه
پوری ئی انقره، استانبول، تهران،
بمبئی، نوی ډیلي، حیدرآباد،
بنگال، مورا نسی، کولمبوسنگاپور،
جاگارتا، هانگانگ، بنکاک، کلکتی
او کابل ته سفر کړی او په دغو
هیوادو کښی یی کنسرتونه
ورکړیدی.

په کابل کښی د جاز دغه گروپ
سفر د گویتي انستیتوت له خوا
ترتیب شوی و.

ددغو هنرمندانو کنسرت د رادیو
افغانستان د دلولی د شپږ ویشتمی
او اووه ویشتمی نیټی دما ښام د
لویدیزی مو سیتی په پروگرام کی
هم خپور شو.

د جلی ۳۰: دخطی نسخو د آثارو
نندارتون چه په هغه کښی مرقعات
ثلث خط د تذهیب شوو آثارو نسخی
فرمانونه، له قوا عدوسره یی د
نستعلیق توری، له زرینواو مینا تور
حواشیو سره په خطو نو منقشه
وقائی شاملی دی اود استانبول په
نامتوتوپ کاپوموزیم پوری اړه لری،
د کابل پوهنتون د کتابخانې په تالار
کښی پرانستل شو.

په هغه محفل کښی چه په همدی
مناسبت د ترکیبی دلولی سفارت له
خوا جوړ شوی و، دا طلاعاتو او
کلتور وزیر دکتور محمد انس د کابل
پوهنتون رئیس پوهاند دکتور
عبدالله واحدی، یوشمیر شخصیتونو،
ځینی استادانو، خطاطانو، په کابل
کښی او سیدونکو خوځونو سفیرانو
اود کور دیلوما تیک یوشمیر غړیو
گډون کړی و.

داطلاعاتو او کلتور وزیر
داقتتاحتیه وینا په ترڅ کښی وویل:
دا ستانبول مو زیمونه او کتابخانې
د اسلامیت د قیمتې تاریخې خزانې
لری اود توپ کاپوموزه چه دهغه
مربوطو آثارو ویوه کوچنی برخه نن
په کابل کښی د نندارې دپاره
ایښودل شوی دنړۍ د خورامشهورو
موزیمونو څخه ده او دغه نوموړی
خطی نسخود سیمینار په مناسبت په
کابل کښی تهیه شوی وی چه ښودنه
یی وځنډیدله او اوس یی د لیدلو وخت
پیدا شو.

دکتور محمد انس د ترکیبی له
حکومت څخه د تشکر کولو په ضمن
کښی چه دغه نندارتون یی په کابل
کښی جوړ کړ، وویل:

د افغانستان او ترکیبی دوستي
د پوهنتون په ساحه کښی اوږده
سابقه لری په همدی ساحه کښی
د طب د پوهنځی، او رفقی سناتوریم
دهغی بار څښتنه نمونی دی.

پښتون ښځه

سال بیست و هشتم - شماره
دوازدهم - هشنبه اول حوت ۱۳۴۷

پایان یکسال

با تقدیم این شماره - بیست و
هشتمین سال نشراتی این نامه به پایان
میرسد. امید واریم سال نو نشراتی
پښتون ښځه راکه همزمان بانخستین
طبیعه خورشید بهاری آغاز میشود -
آنطوریکه آرزوست، استقبال کنیم.
درسال نو - پښتون ښځه با چهره
زیباتر، قطع بزرگتر و مضامین
دلچسپتر به علاقه مندان تقدیم ویش
از پیش، موجب سرگرمی و دلخوشی
دوستان را فراهم خواهیم کرد.

البته - هما نظوریکه همیشه
پوشیده ایم که مطالب پښتون ښځه
هرچه بیشتر مفید و خواندنی بسازیم
بازهم درپیشبرد این هدف، سعی
خواهیم ورزید. و از ارباب قلم و دانش
و نویسندگان عزیزیکه تا حالا با ما
صمیمانه همکاری نموده اند،
خواهشمندیم که درین راه، مانند
همیشه، ما را یاری نموده و با همکاری -
های مؤثر قلمی خویش، این مجله را
بیش از پیش - مورد دلچسپی و محبت
خوانندگان قرار دهند.

امید واریم باروحیه پاک و حمتکشی
و خدمتگزاری درراه نشر ثقافت ملی
کشور، معاونت پروردگار بزرگ،
مددگار ما باشد.

درپایان از مساعادت های تخنیکي
و همکاری های صمیمانه ښاغلی -
کندهاری رئیس محترم مطابع دولتی
که درپیشبرد طبع این نامه، مبلول
نموده و وعده همکاری های زیاد تری
را بما داده اند، صمیمانه تشکر
می کنیم.

د غزې تر اړيدی

دمير سعيد پريمېن په قلم

د عربي اشغال شوو سيمو په بنځو او پيغلو باندې د اسرائيلو جارحانه تيري څرگند وي چه پدغو سيمو كښي داوسيدونكو عربانو كه بنځي دي او كه ماشومان - د ژوند مصونيت له مينځه تللي دي .

البته داسرائيلي واكدارانوپه شپان له يوي ډلي څخه چه ددولت او حوكومت تر عنوان لاندې، ټول تروريستي اعمال پرمخ بياني اوحتي د فلسطين د عربي مهاجرينو په زړو كمپونو او خيمو باندې دناپالم بمونو په غورزو لوسره افتخار كوي ددي توقع درلودل چه لدغه راز غير انساني اعمالو څخه ځان وساتي او ديوه دولت په حيث كه چيري په رښتيا ځان ته پدغه حيثيت قابل وي، خپل بين المللي مسؤليتونه درك كاندې - هومره دچاوپر نه وي - ځكه چه اسرائيلي واكدارانوته داراز خبري او توصيي هيڅ ارزښت نلري - مگر كوم شي چه اسرائيلي واكمن مجبور ولي شي ددغه راز مظلومو او قتلونو څخه لاس واخلي هغه دنړي والو دعامه قضاوت اودعامه افكارو فشار دي - خصوصاً دملگرو ملتو موسسه او څلور لوي هيوادونه كولي شي چه د عمومي اسامبلي دسپرنې غونډي د تصميم په اساس په اشغال شوو سيمو كښي داسرائيلي قواوو په اعمالو باندې دنظارت په غرض ، يعني د كومي موضوع د عملي كولو دپاره چه داسرائيلو دنماينده له مخالفت سره مخامخ شوي وه، دكتونكو هيئتو په ټاكلو او استولو سره د عربي كورنيو ستوني داسرائيلي اشغالگرو له منگولو څخه خلاص كړي. او د اشغال شوو سيمو څخه داسرائيلي عسكرو د بېرته ايستلو په غرض دملگرو ملتو د موسسي د فيصلې د عملي كولو دپاره - دخپلو سياسي منافعو دخوندي ساتلو څخه پرته، داسرائيلو په حوكومت باندې فشار واچوي .

داسرائيلو حوكومت څو ورځي پخوا په غزه كښي دري عربي نجوني داسرائيلي اشغالگرو قواوو په ضد دتخريبي فعاليتونو په اشتباه په بند محكومې كړې. او كله چه د فرج دكلي د ښوونځيو په زرگونو نجونو ددغه عمل په ضد آرامه مظاهره وكړه اوله اسرائيلي اشغالگرو څخه يي وغوښتل چه د عربي ښځو اونجونو په مقابل كښي دخپلو مظلومو او ناوړه چال چلند څخه لاس واخلي - نو اسرائيلي عسكرو لومړي په هغوي باندې اوبنكي بهوونكي گاز استعمال كړ او كله چه پدغه كار سره يي ددوي د راپاريدلو احساساتو مخه و نه شوه نيولي په ټوټوي لاس پوري كړ او په څو ثانيو كښي يي دسلو تنو په حدودو كښي پيغلي متملتي چه عمر ونه ټي ١٥ او ٢٠ كالو ترمنځ وو په وينو كښي ولبولي چه ځيني مړي شوي او ځيني روغتونوته وليږدولي شوي .

د عربي متحد جمهوريت د ملي اسامبلي غړو ښځو ضمنا د نړي دميرمنو دټولنو پاملر نه هم داسرائيلي اشغالگرو اعمالوته چه دانساني كرامت اوبشري حقوقو څخه لري دي - جلبه كړه .

دافغانستان دميرمنو ټولنه يوازي ټولنه وه چه له ټولو څخه مخكښي يي دافغاني ميرمنو په نمايندگي داسرائيلي اشغالگرو دناوړو اعمالو دغندلو دپاره خپل غږ پورته كړ. د عربي اشغال شوو سيمو داوسيدونكو په مقابل كښي داسرائيلي اشغالگرو وحشيانه رويه نه يوازي دبشري تمدن داصولو او دانساني عواطفو څخه لري ده بلكه دجينوا د ١٩٤٩ كال دهغه ميثاق څخه چه داشغال شوو سيمو دخلكو په مقابل كښي درويي په باره كښي دي هم ښكاره تيري دي .

دغه پيښه چه دنړي دجگړو او مبارزو په تاريخ كښي ډير لږ ساري لري د عربي متحد جمهوريت د حوكومت خارجه وزارت مجبور كړ چه ديوه تلگرام په وسيله د ملگرو ملتو د موسسي سر منشي پري خبر كړي او د اسرائيلي اشغالگرو ددغه راز وحشيانه اعمالو مخنيوي ته دهغه دتوجه دراجلبولو او دملاخلي د تقاضا په ترڅ كښي له هغه څخه

مدیریت محترم پبنتون بزغ !

درین اواخر که بنده برای سپری نمودن يك دوره کار عملی به افغانستان آمده وبا همکاری مدیریت عمومی هنر و ادبیات رادیو افغانستان چند روزی مصروف دوره ستاژ خود بودم مطالعه مجله شما مخصوصاً صفحه اقتراح که عنوان (هنر در خدمت مردم) را بخود گرفته توجه مرا جلب نمود . چون از پانزده سال به اینطرف اینجانب مستقیم و غیر مستقیم تماس باتیاتر های افغانستان داشته وحتى تبصره هایم در باره نمایشهای سالهای ۳۸ و ۴۰ درروز- نامه اصلاح هم درج گردیده خواستم نظر خویش را به سوالات مطرح شده این صفحه بدهم .

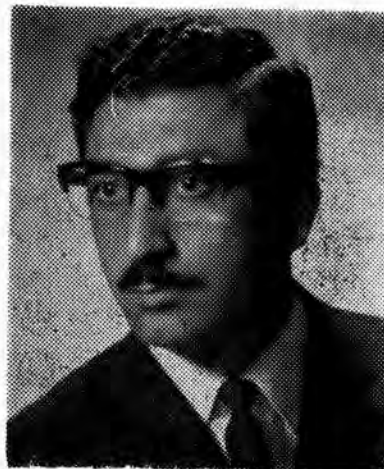
باید گفت که در ممالک رو به انکشاف مانند افغانستان به همچو هنر های که در خدمت مردم باشد ضرورت خاصی احساس میگردد . چنانچه دراماتورگک عالی مانند گوگل (نویسنده توانای روسی) اظهار نظر کرده میگوید : (تیاتر در مملکت عبارت از مکتب اجتماع آن میباشد) .

در افغانستان که تعداد زیاد نفوس آن بیسواد است ، بهترین راه - تنویر مردم از طریق تیاتر میباشد که ازین طریق میشود مرام های اصلی زندگی را نشر و تبلیغ نمود . قراریکه مطالعه مینمایم تا امروز رادیو افغانستان در نشر درامها و دیالوگ رهنمائی شایانی به مردم نموده و مینماید . هر گاه در پهلوی نشرات رادیو افغانستان درین راه دستگاه های زنده نمایشی روی کار آید موفقیت های بیشتری نصیب ما خواهد شد .

اینک به جواب سوالات مطرح شده مجله شما میپردازم .

۱- حقیقتاً در چند سال گذشته قسمیکه از سوال شما وهمچنان از توضیحات بناغلو مهیدی شفا ، دعاگوی، رفیق صادق ومشعل هنریار هویدا بوده از هنر حمایه خاصی صورت گرفته است .

واقعا استاد گرامی لطیفی مرحوم که لطف خاصی به هنر دوستان و هنر مندان داشتند زمینه را برای پیشرفت و فعالیت های هنری مساعد ساخته و چنانچه با نظرات قیمتدار اهل هنر در پهلوی پوهنی ننداری آن زمان ابتدا کورس هنری تیاتر به میان آمد و آن بالتدریج به ریاست هنر های زیبا ارتقا یافت که در نظر بود این دستگاه در پهلوی پوهنی ننداری به اساس کیفیت و کمیت خویش ، شکل يك انستتوت هنری را بخود گرفته که شامل کورس های ارت دراماتیک- نقاشی- موسیقی بوده وحتى در نظر بود تاشعبه

زمان الدین کشکی

فلمبرداری نیز درچوکات آن ریاست اضافه گردد . چنانچه از این کورس ها عده از جوانان به خارج برای ادامه تحصیلات عالی در پهلوی هنرمندان پوهنی ننداری اعزام گردیدند . بدین معنی که بارسیدن این جوانان دستگاه های هنری موفقیت بیشتری بدست آرد . به عقیده این جانب به میان آوردن این دو دستگاه دو اهمیت خاص داشت . یکی اینکه هنر های زیبا يك دستگاه تربیوی و پوهنی ننداری يك دستگاه تبلیغاتی شمرده شده و دوم اینکه برای بهبود کار های این دو موسسه با هم رقابت کنند . هر گاه این دستگاه ها به همان سویه پیش میرفت یقین کامل بود که خدمات شایانی در راه تنویر مردم از يك طرف و معرفی افغانستان به ممالک خارج از جانب دیگر صورت میگرفت . ولی بعد از وفات محترم لطیفی هنر در مملکت ما شکل قهقرایی را اختیار کرده در حال حاضر درین قسمت خطا های زیادی احساس میشود . قبلا همکاری از طرف نویسندگان و دراماتورگک ها زیاد بوده ولی دفعتاً این همکاری قطع گردید که من شاهد این صحنه در تابستانهایی که برای سپری رخصتی به وطن می آمدم، بودم . من یگانه علت این وضع را در قراردادن پرسونل فنی در رأس کار میدانم و بس . به نظر من مشکلات دیگر بشمول مسائل بودجوی به درجه دوم قرار میگیرد .

۲- برای احیای هنر قدیم در افغانستان اولتر از همه تشکیل واحد های هنری و تروپ های آزاد در داخل (در ص ۲۶)

«نیکسیر» نویسنده این مضمون

سخنی از شعر

خوشنودم که به این جانب فرصت داده شده که به حیث یک قلم بدست و چیز نویس و شعر دوست البته نه شاعر و نظم گوی شمه یی از چکیده های ذهن دور ساز خود را بروی کاغذ بیاورم و به سوالات مطرح شده این مجله و زین مثل همردیفان ادیب دیگر پاسخ بگویم :

در مورد اینکه چگونه شعری را بپذیریم، بپسندیم البته کافیهست که بگویم، شعر باید حا مل احساسی روشن از شاعر برای دیگران باشد، احساسی و اقمی، که از شخصیت عملی شاعر نماینده یی باشد، و این شعر درکی از زمان بوده و در هر قالبی که باشد فرق نمیکند، زیرا شاعر مکلف نیست، که حتمی شعر نو بگوید، یا اینکه به گذشته گان به پیوندد .

جدال کهنه و نو، خصوصاً در شعر محصول عادت و خصوصیات روانی شاعران است، آنانیکه بیشتر بمطالعه شعر کهنه پر داخه اند و همیشه با شاعران بلند پایه کهن نجوا کرده اند اندیشه ی شان از آنجا محصول گرفته و متأثر گشته است و شاعران نوخیزی، که نوآوری دارند، فرزندان امروز اند، و بیشتر مطالعه ی شان روی شعر نو بوده است و بروی یک

چگونه شعری را می پسندید ؟

جدال

ادب امروز، چه شاعرانند، و چه نویسند باید به کمک گذشته گان، نه به تقلید از آنها راه شعر و هنر را بگذرند، و محتاط باشند، که مردم امروزه تنها احساس فردی و شخصی نمیخواهند بلکه باید راه جوی احساس کنونی باشند و از ندیشه های وسیع امروز الهام بگیرند.

به جواب پرسش آخری، که این راه راه چگونه باید طی کرد؟ چنین میشود گفت، که با ملاحظه و دقت و وسعت اندیشه .

شاعر امروز در عین حال که براه ادب امروز قدم بر میدارد، و اندیشه ساز نیازمند یهای کنونی است، از سایه احساس گذشته گان هم میتواند لطفی را به قالب سخن بریزد، البته بدون اینکه مانع راه پویی امروز او شود و او را از مردم واز احساس - روزش باز دارد .

شاعر عصر حاضر وسعت نظر دارد و خود را منوط باین نمیتواند، که تنها درباره یی شعر و ادب تجسس کند، و احساسی درین راه بهم آورد بلکه اگر جریانات زندگی مردم و جهان خویش را بهر رنگ و نقش هم که باشد بشناسد، بهتر میتواند به مقصد برسد، زیرا فرد امروز، فردی آگاه بامید باشد، و با قرن پر تشویش خود آشنایی حاصل کند .

این را هم باید علاوه نمود، که شاعر گاهی اگر برای احساس شخصی خود هم چیزی میگوید و مینویسد و زندگی

به عقیده شما ، درس رو دن شعر ، باید از گذشته گان پیروی کنیم و یاراهی نو در پیش گیریم ؟

در هر صورت این راه را چگونه باید طی کنیم ؟

جدال

مسلماً هنگامی فرامی رسد که با قید سنن پارینه نمی توان ادراکات و احساسات را بدیگران انتقال بخشید.

زمانی که دیگر قالب ناکافی و ترکیب نارسا میشود ، آنگاه است که نو آفرینی عرض وجود می نماید . احتیاج به تعبیر و لفظ و محتوی نو است که شاعر را از قیود گذشته می رهاند و او ادا به نو سازی میکند .

طرد همه جانبه هنر سلف همانقدر نادرست است که محکوم ساختن هنر واقعی امروز. هنر بیان احساسی است درست یا نادرست و توجیه صحیح یا نا صحیح از اوضاع و احوال معین. بد آنگونه که هنر فاقد ارزش حالا هم باخیره سری سوسو میزند، در گذشته های دور نیز این وضع وجود داشته است پس باید بادید نقادانه هنر عالی و عادی را از هم سره کرد ، و آنچه را غیر انسانی است ، مطرود شمرد .

هنر امروزی نتیجه و ثمره سالهای بیشمار هنر پژوهی انسانها در مسیر دوره های تکاملی آن است ، ازین رو هنر امروزی بی نیاز از هنر دیروزی نیست و نمی تواند با آن قطع پیوند کند . بادرک و شناخت عمیق هنر باستان ، هنر رادر حال حاضر می توان بهتر و خوبتر خلق کرد ، اما این نه به آن معنی است که آنقدر دودستی به گذشته چسبید که رخسار هنر نورا غبار کهنه فراگیرد و کیفیت آن را بزداید . هنر مند بادرک حال و شناخت گذشته و تلفیق ایندو باهم

ذوق من ستایشگر شعری است که بیانگر احساس انسان تلاشگر و هدفمند و پوینده راه پایان ناپذیر زندگی باشد و نیاز او را با وجهی درست ، کیفیتی لطیف ، شور آفرین و روان اظهار نماید . شعری که احساس زیستن و انسان بودن و آرزو ورنک زمان در پیچ و خم های آن تجلی کند .

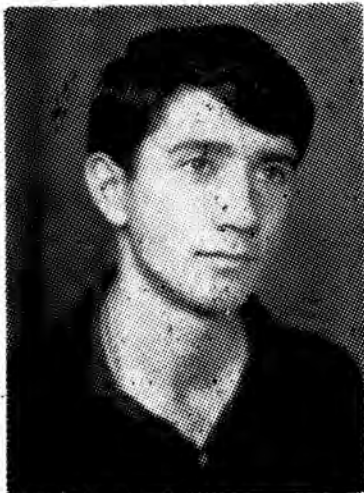
همانطور که پاپای حرکت زمان همه چیز در حال تغییر و تبدل دائمی نوزایی و کهنه فرسایی است و آنچه همگام زمان است پر فروغ تر، مشعشع تر و پرمایه تر بوده و آنچه از همقدمی با آن عقب می افتد کدر و بی مایه میشود و افول میکند ، بدان سان هم شاعر نیز که در زمان و در اجتماع خود زیست میکند و اندیشه و پندار او ثمره علائق و شرایط زیستن اوست ناگزیر است تا نیاز دوران و مردم خود را بشناسد و بشناساند و اثرش نقش تمام نمایی از پدیده های زمانش باشد و از سنت - گرای دوری جوید .

هنر بطور کلی و شعر به تنهایی بخواست محیط و زمان مواد خامی چون واژه ها و قالب ها و زمینه ها برای نمایش و تجلیل پدیده ها ایجاد مینماید و این خواست در رنگ ناپذیر زمان است که شاعر رابه تازه گرای می کشاند و به قالب شکنی واز نو سازی جوهر ورنک شعرو امی دارد.

می تواند که منحیث مشعلدار و پیشتاز جامعه به پژوهشی ژرف پردازد .
مثنوی ، قصیده ، رباعی و...
زبان انسان هنر و پیشینه و درک شاعر آن روز کار بود ، هنر نو، ره آورد جولان اندیشه هنرمند عصر ماست. همانگونه که مولوی و حافظ، خیام و فردوسی نظربه برداشت و درک اجتماعی خود مضمون می آفریدند و آنها را در قالب های مقتضی روز و جامعه شان جای می دادند، هنر شاعر امروز دید و احساس خود را بازبان دیگری، که عروض پیشین پای بند آن نیست ، تجلی میدهد .

شاعر امروز رسالتی غیر از شاعر دیروز دارد و برای او زیبا نیست که باز هم تنها سخن از زلف یار گوید و نیاز مردم زمان خود را نادیده انگارد هنر او باید بامردم پیوند ناگسستنی داشته باشد و بیانگر دلپره ها و امید ها رنج ها و شادی های آنان باشد، تنها بکار بردن الفاظ نو، لجام گسیختگی در انتخاب کلمات و در هم شکستن قالبها کار شاعر نو نیست، بلکه شعر نو خواستار جان نو و نیاز نو است و مردم از هنر تمنایی نو دارند .

شکل هر چند نو باشد محتوی کهنه را تازه نمایانده نمی تواند، شاعر نو پرداز بدان سان که تپش قلب تپنده زمان را احساس میکند و می خواهد

علی حسینر محصل ادبیات نگارنده مقاله

په اسلامي دوره کېنې دهندو موسیقي

په اسلامي دوره کېنې هم دهند روایتونه وائی چه دستار اصل (وینا) ده. ویناسخته وه تارونه ئی ډیر وو نوامیر خسرو ورله تارونه کم کړل اوډری تاره یاسه تاره ئی ترچوپکې مگر په هند کېنې د اوسنو پوهانو لکه ډاکتر سیدغریب حسین اوډاکتر محمد وحید نظریه داوه چه ستار دلسمی عیسوی پیړۍ نه پخوا په منځنی ایشا کېنې موجود ؤ او د امیر خسرو ایجاد نه دی .

په اسلامي دوره کېنې هم دهند موسیقي پوره وده او ترقي وکړه او اسلامي پاچاهانو ددی فن په روزلو کېنې لویه برخه واخیسته. عالمانو په کېنې کتابونه ولیکل اوصوفیانو پکښې دخدای دپیژندنې او نماڅنې نوبتونه وغږول. په صوفیانو کېنې قطب الدین بختیار کاکي، شیخ معین الدین چشتی او نظام الدین اولیا په هند کېنې دصوفیانه موسیقي په رواج کېنې ډیره برخه لری. ددوی په طریقه کېنې موسیقي دزړه دپاکۍ اوصفائی لویه وسیله ده. شیخ نظام الدین بدایونی وائی چه مایه یوه خانقاه کېنې قطب الدین ولیدچه دساز په وخت کېنې په مستی راغی اوبی هوشه شو. دهند په اسلامي پاچاهانو کېنې بهاء الدین بلبن او کیقباد د موسیقي ډیره پالنه کوله جلال الدین خلجی دساز او موسیقي سره زیاته مینه لرله. دده په دربار کېنې ډیر سندرۍ غاړې او سرودگر روزل شوی دی. امیر خسرو وائی چه موسیقي دده ساه ده او یو ساعت به پری یې سازه نه تیریده علاؤالدین خلجی د موسیقي هنر ډیری لوړی درجې ته رسولی ؤ. امیر خسرو دهلوی دده په زمانه کېنې د موسیقي او شعر یونومیالی ستر پوهاند اولوی استاد ؤ. وائی چه ده په ایراني او هندي ساز کېنې لوی لاس درلود. نو ددواړو له یو ځای کولو څخه ئی نوی راگونه راویستلی دی. چه د «ایمن، قول، سازگر» په نومو یاد پیړۍ د «ستار» دروايستو نسبت هم ده ته شوی دی هندي

له پوهانو سندر غاړو او سرودگرو نه ډک ؤ. ملا مبارک داکبر پاچا په دربار کېنې د موسیقي یوکره عالم اوماهر ؤ د ملا عبدالقادر بدایونی غوندی یو دیندار عالم دبین په غږولو کېنې لوی لاس درلود. علامه سعدالله او شیخ معالی هم د موسیقي په نازکیو ښه پوهیدل. شیخ علاؤالدین، شیخ جمالی او شیخ گدائی هم په دغه زمانه کېنې د موسیقي پوهان ؤ .

ابولفضل لیکي: چه اکبر پاچا موسیقي ته په درنه سترگه گوری دده په دربار کېنې ډیر سندر غاړې موجودی چه په ټولو کېنې «تان سین» لوی استاد دی دده اصل نوم (ترلوچن درس) او (تان سین) ئی لقب ؤ چه معنی ئی د نغمې او لحن شاهباز یاد ساز پاچا کیری . دی اصلاً هندو ؤ مگروائی چه بیا وروسته مسلمان شوی ؤ. جهانگیر، شاه جهان او اورنگ زیب هم د موسیقي مینان وو دجهانگیر په وخت کېنې د موسیقي زده کړه یو لازمی شی ؤ لال خان د شاه جهان د دربار تر ټولو مشهور سندر غاړی ؤ وائی داکبر یرغلگر چه به له جکړو او لوټ نه راستانه شول نوخپله دمه به ئی په موسیقي برابروله دمغولو د دربار سرداران لکه بیرم خان عبدالرحیم خان خانان، زین خان کوه میرزا غازی خان داتول د موسیقي شوقیان اوماهران ؤ .

فقیرالله سیف خان د عالمگیر دزمانی یو امیر ؤ په هندي موسیقي به پوهیده ده د (راگ داپن) په نامه یو کتاب له سانسکرت څخه په پارسی ترجمه کړی ؤ .

سلطان باز بهادر د مالوی پاچا د موسیقي په فن کېنې ښه ماهر ؤ دده ساز ته بازخانی ویل کیده . دمغولی پاچاهانو دربارونه هم د موسیقي

ترجمه و نگارش: عبدالوهاب (مد دی)

یوهان شتراوس یا سلطان و السها

قسمت دهم

(پسر) ، جوزف شتراوس و ادوارد- شتراوس مو سیقی را پیشمه خود سمزند و سی غنی الرغم آرزوی وی دو پسرش (جوزف و یوهان) به عالم هنر گرائیدند و به فراگرفتن در وس مو زیك پر داخندند .

دیری نگذشت که یوهان - شتراوس (پدر) وفات نمود و یوهان شتراوس (پسر) در همان کاپله که پدرش تشکیل نموده بود به حیث آهنگساز و رهبر کاپله شروع بکار کرد .

از یوهان شتراوس (پدر) در حدود دو صد و پنجاه پارچه موسیقی رقص باقیمانده است و نئی از یوهان شتراوس (پسر) که اینک ما از آن صرف به نام شتراوس یا سلطان و السها نام خواهیم برد ، بیش از چهار صد و هفتاد اثر متشکل از والسها و اپریتها به یادگار مانده است که معروفترین آنها والسهای زیبایی است به نام والسهای - (ویانائی) که همواره توسط معروفترین آرکسترهای جهان نواخته می شود .

کارهای هنری شتراوس از نقاط نظرمیلودی، ضرب، آواز و تقسیمات آلات موزیک در اجرای آهنگها نهایت متین و زیبا است مخصوصاً

۲۵ - اکتوبر سال ۱۸۲۵ بود که در (ویانا) پای تخت اطریش و مرکز موسیقی مغرب زمین طفلی در یک خانوادۀ با به عرصه و جودگذاشت که پدرش از موسیقی دانهای سرشناس زمین خود به شمار می رفت .

پدر در اولین نگاهی که به چهره فرزندش انداخت ، واقعیت - بزرگی را در سیمای آن طفل نوزاد خواند که بعدها تاریخ موزیک غرب از آن واقعیت هنری با خطوط درشت حکایت نمود. نخستین وظیفه پدر ، انتخاب نامی بود با مسمی برای کودک بشاش و زیبایش، هر قدر فکر نمود اسم بهتری از نام خود نیافت که با لای فرزندش بگذارد بنا بر او را (یوهان شتراوس) نام گذاشت . صرف با تفاوت یوهان شتراوس (پدر) و یوهان شتراوس (پسر) .

یوهان شتراوس (پدر) مدتی در کاپله (جوزف لائر) ایفای وظیفه می کرد و همینکه به سن بیست و یک سالگی رسید ، به تشکیل دسته از نوازندگان پرداخت و خود رهبری کاپله را به عهده گرفت. یوهان شتراوس (پدر) هیچگاه مایل نبود که پسرانش : یوهان شتراوس

موسیقی در چکوسلواکی

باید دانست که ۳۲۰ مدرسه موسیقی در چکوسلواکی وجود دارد که دارای ۷۵۰۰۰ هنر جو می باشند .

سه آتس و تور بزرگ و معروف در «پراگ» بر نو، و «براتیسلاوا» وجود دارد که به پرورش موسیقی دانان حرفه ای همت گماشته اند .

در حال حاضر تعداد گروه های آوازی (کر) به ۳۵۰۰، گروه های سازی به ۴۰۰۰ ، گروه های رقص به ۱۲۰۰ بالغ می شود. بر آنچه آید باید ده گروه بزرگ اپرائی و ۵۰ ارکستر سنفو نیک را نیز افزود !

بدین ترتیب باید سیستم تعلیم و تربیت موسیقی را در چکوسلواکی مورد تحسین قرار داد .

پارچه های بی که وی برای موزیک رقص نوشته است در نوع خود بی همنا بوده ، در دنیای موسیقی رقصهای و یا نائی در قرن نوزدهم کس دیگری به پایه این هنر مند ارزنده نمیرسد از همینجا است که به شتراوس لقب (سلطان والسها) داده اند .

شتراوس به تاریخ ۳ جون ۱۸۹۹ به عمر هفتاد و چهار سالگی در ویانا وفات یافت . وی آثار جاودانی که زین آهنگساز بزرگ باقی مانده است و همواره توسط معروفترین آرکسترهای جهان به رهبری مشهورترین رهبران آرکستر همچون فورت - وینکلر ، کلایبر ، بوم ، کارایان و عدد دیگری در سراسر مغرب زمین اجرا میشود ، نام شتراوس را در قطار دیگر آهنگسازان بزرگ هموطنش همچون ، هایدن، موزارت و شوپرت زنده و جاوید ساخته است .

زمو نزل شته من ادب

دامين الله افغان پور ليکنه

لکه څنگه چه د اقتصادي ژوند څخه مونږه کولي شو د ملتونو وروسته پاته کيدل او يا پرمخ تگ وپيژنو او هغوته د همدی فارمول په اساس درشد اوودی يو پړاو وټاکو او هماغسی چه د همدی فارمول له پراختيا سره مو نږه پدی قدرت پيدا کوو چه دامعلومه کړو آيا ځینی ملتونه وروسته پاته دی او ځینی نور پرمخ تللی، په همدغه ډول هم مونږه يوه بله آينه هم لرو چه د اقتصادي ژوند غوندي دهغي څخه په لازمو او ضروري وختونو کښی کپه اخستلی شو او هغه ادبيات دی .

لکه څنگه چه د ادبياتو په برخه کښی پوهان نظر لری وائی چه ادبيات دخلکو د ژوندون آينه ده او د ټولو ملتونو حال او احوال راشه درشه، ذوق او اخلاق، مینی او عشقونه اونور پکښی ښکار يږی. د ادبياتو په آينه کښی ټول هغه د ژوندانه مهم اړخونه ښکاری کوم چه دانسانانو د ژوندانه ښکارندوی بلل کیدی شی. همداهه په کوم ملت کښی يابه ابتدائی او لومړنی او يابه پرمخ تللی شکل سره کوم اقتصادي حالت منځ ته راشی او د ژوندانه لپاره اړیکي غزيږی نو سمدلاسه هم ذوقونه، اشعار سندرې، نغمی ادبی پارچي، او په عمومي ډول هنري پيښی را پاريزی او دخلکو په ژوندانه کښی د يوه ښکارندوی درول په لوبولو شروع کړی .

نوله همدی ځايه ده چه زمونږه د هيواد د ژوند آينه هم ډيره روښانه او ډيره په زړه پوری ده، مطلب موددی خبری څخه د هيواد د بيلو بيلو برخو ادبی ژوند دی ، زمونږه تاريخ ددی شهادت ورکوی چه زمونږه په

بيخي د افغانانو په ادب کښی لوی مقام او اوچت ځای لری .

هيواد باندي بيلي بيلی واقعی او پيښی راغلی دی او د همدغو پيښو سره سره داسی ادبی پارچي منځ ته راغلی چه کت مټ ئی زمونږه د هيواد وضعی ته انعکاس ورکړی دی. دا بيخي ښکاره ده چه د آريائيانو له وخته تر ننسی ورځی پوری زمونږه هيواد د داسو ادبی شتمنیو خاوند دی چه فکر نه کيږی په نورو ملتونو کښی همدغه وضعه وی. زمونږه ادبی ذخاير زښت زیات دی، کله چه زمونږه په هيواد کښی د آزادی بيرغ اوچت شونو دخلکو له خولو څخه داسی ساده او ژوری سندرې راختلی دی چه هغه د آزادی غوښتلو لپاره ډير ښه محرك بلل کیدی شو ، زمونږه د دغی خبری يولوی شاهد زمونږه هغه لنډی دی چه په ساده اماله ډير سوز او هيجان سره ويل شوی دی. دغو لنډيو چه د ډيرو ساده خلکو د ذوقونو او ادبی تندو ترجمانی ئی کړی ده زمونږه د هيواد په بيلو بيلو برخو کښی د ډير سپيڅلی تحريك سبب گرځيدلی دی. همدارنگه مونږه داسی نورې ادبی شتمنی هم لرو چه يو عالم وياړاولوينه ترينه اورى، کوم هغه ملی مشران چه زمونږه د هيواد په تاريخ او په تيره بيا د آزادی په جگړه کښی رانښکاره شوی دی دهغوی دستاينی او تشجیح لپاره د ډيرو ساده خلکو د زړونو آوازونه راپورته شوی دی .

د پامير نه نيولی د کابل تر کوڅو او د کابل له کوڅو نه نيولی د کنړ د سيند تر څپانده څنډو او د کنړ نه نيولی د فراه تر دښتو پوری همدی ساده خلکو داسی لوی خدمتونه زمونږه ادبی ژوند ته کړی دی چه

البته دا بحث بايد داسی تعبير نشی چه گواکي مونږه د نورو ليکوالو او شاعرانو په آثارو باندي خبری نه کوو او هغه نه يادو. زمونږه مقصد صرف د دغو لنډيو، چاريتنو، اوسندرو او محلی پارچو معرفي ده چه د څه لپاره منځ ته راغلی يابه ساده ډول زمونږه تحليل د هيواد دهغي ادبی برخي څخه دی چه ورته محلی ادب او هنر ويل کيږی. البته مونږه صيقل شوی هنر او ادب هم لرو چه هغه ځانته بيل وخت غواړی او بيل بحث يواځی، او يواځی زمونږه اشاره هغه هنر او ادب ته ده کومه چه د لويو دښتو او د غزنيو سيمو، او پراخو ځمکو، او د ښار له کوټونو څخه سر راپورته کوی او دهغو خلکو د ژوند وضعه څرگندوی کوم چه ډير ساده دی يعنی، نه سواد لری اونه پوهه مگر کله چه احساسات غلبه پری وکړی نوله خو لی څخه داسی سندرې راوباسی چه بيالوی ليکوال هم ورته نشی رسيدلی. دا بيخي يو منلی حقيقت دی چه يوه لنډی، که دشکل او مضمون له مخی مونږه تحليل کړو هومره په زړه پوری او د معنی څخه ډکه وی چه کله لوی ليکوال او شاعران هم د دغسی تحليل څخه عاجز وی او دموزونو کلماتو سره ئی نشی راوړی. مونږه بايد په ځان وويارو چه پداسی هيواد کښی ژوند کوو چه هغه ډيري اوچتی ادبی او هنري شتمنی لری نو که دغه ټولی شتمنی سره سپری راټولی اوصيقل کړی هومره به ادبياتو په برخه کښی لوی کار وکړی شی چه نورو به لا تراوسه (پاتې به ۲۵ مخ کښی)

سینما و هنر پیشگان

ریکاردر مطلا

ترجمه: س. هنر آموز

«هیلد یگارد کنف» هنر پیشه معروف آلمان که علاوه بر تمثيل، سراينده موفقى نيز ميشاشد، نخستين «ريکاردر مطلا» را که آواز خودش در آن ثبت کرده است بدست آورد و باين مناسبت جشن باشکوهى به افتخار وى «در مونشن» ترتيب گرديد. افتخار اين هنرپیشه سينما و سراينده معروف در آنست که در حدود سه ميليون ريکاردر آواز هاى وى بفروش رسيده است.

هیلد یگارد يك دخترک پنجاهه دارد که عشق او بشمار ميرود. وى اظهار کرده است:

«چقدر برايم گران تمام ميشو دکه دختر کم «کر يستينا» را حتى براى چهار ساعت تنها بگذارم ... افسوس که او هنوز اين مطلب را نميداند!»

«الويس پريسلى» هنرپیشه سينما و سراينده محبوب امريکا که تا امروز غالباً در فلمهاى موزيکال حصه گرفته، هميشه ميسراييد و ميخنديد و دختران را بدور خود جلب ميکرد، ديگر از ينگونه فلمها بکلى خسته شده، خواست که در يك فلم جدى دراماتيک ظاهر شده، رول قهرمان را با همه خشونت آن بازي کند.

رول «جف واد» در يکي از فلمهاى وسترن بنام «چاري!» به تيب وى سازگار بود و آنرا پذيرفت. وى درين فلم نقش کاوباي جسورى را بعهده دارد که با همه خشونت و تندى، نجابت دارد. اين مرد در دوره خانه جنگى-هاى امريکا، فعاليت بانده دزدان و

قاتلان را متهورانه از بين ميبرد. را شوک ندهد. زيرا وى تا بحال صد در صد از مودروزپيروى ميکرد: لبا سهاي زيبا ميبوشيد و آواز هاى جالبى ميسرود. الويس پريسلى درين فلم بجای «آواز» مرتباً فير علاقمندان «خصوصاً دو شيزگان» ميکند و آتش ميفروزد.

ناتورا لیسیم در نیمه قرن ۱۹ جوانه زد .

ناتورالیست ها ادعا میکردند که ما مکتب ریالیسم را کامل میسازیم، ما حقایق و جزئیات طبیعت را نشان میدیم .

(امیل زولا) پیشوای ناتورا لیسیم هاست، او بود که جبر عملی و فلسفه تحقیقی را بروز و در ادبیات آورد و کلیه حوادث جهان را دارای عمل جبری دانست .

ناتورالیست ها میگویند : عوامل مشابه باعث پیدایش حوادث مشابه میشود و تاریخ جز این معنی دیگری ندارد .

ناتورا لیسیم ها - بینش (کونت) را در فلسفه مثبتیت به (هنر ادبیات) کشانیدند و امتیاز بین امر مطلق و امر نسبی را بمیان آوردند و از همین رو بحث در دنیای متافزیک را از شرایط عقل دور میدانستند .

پدر مکتب ناتورا لیسیم آنطور که گفتم، زولاست و این زولای فرانسوی که تا کلو زیر افکار (کلود برنارد) فزیولوژیست فرانسوی رفته بود، نوشته هایش پر است از یأس و نا - درستی و خیانت و بدی و رذالت قهرمانها و نظایر آنها .

آثار ناتورا لیسیم ها سرگذشت انسانیت که روح ندارد، اراده ندارد و در زندان جبر و عوامل ارثی و شرایط جسمانی، محبوس است . ادبیات عا میانه و محاوره که قسمتی

از اهمیت به مظاهر قشری زندگی اجتماعی است، نزد این گروه، اهمیت شایانی دارد .

خلاصه - مکتب ناتورا لیسیم عبارت است از (مشاهده یی از طبیعت) غولهای دنیای مایوس کننده طبیعت گرایی یا آنچه که ناتورا لیسیمش میخوانیم ، عبارت اند از (امیل زولا) و (موپاسن) .

در قلمرو

هنر در خدمت

اخلاق و هنر در خدمت هنر

دانشمندان و فلاسفه قرون گذشته هنر را یکی از وسایل هم بستگی هنر را از نظر و دید خاصی میدیدند ، افراد است .

گروهی از نظر (هنر برای هنر) گروه دیگری از دیدگاه اخلاق و جمعیتی از نظر خصوصیات اجتماعی. و مانظر کسانی که هنر را خدمتگذار اخلاق و هم نظر کسانی را که هنر را در خدمت هنر میدانند، میان میکشیم.

کنفیوس میگوید:

- هنر و خاصه موسیقی فقط از نظر خدماتیکه به نظم امور می کند، لازم است .

«افلاطون» در کتاب (جمعیت) خود مینگارد :

- شعر و موسیقی را از نظر مذهب و احتیاجات کشوری باید مهم دانست .

(دیدرو) معتقد است :

- قلم، قلم مو، یا اسکنه در دست هنر مند شریف جز بکار تحسین تقوی و تقبیح معایب و نمایاندن مضحک بکار دیگری نمی بر دازد .

(تولستوی) میگوید :

- قصد هنر، زیبایی و یا لذت از خود - پسندانه از زیبایی نیست، همچنانکه از تغذیه هم لذت خوردن منظور نمیباشد.

نزد این گروه، اهمیت شایانی دارد .

اسکار والد میگوید :

- آنچه که مردم شایسته اش میدانند و برایش ارزش قایل اند، هنر نیست بلکه آنچه که مورد نفرت جامعه است، هنر است . (بقیه در صفحه ۳۰)

هنر

رمان

رمان مانند همه رشته های ادبیات از آغاز تا امروز تحولات زیاد پذیرفته است ، سیر تحول رمان همراه با مقتضیات زمان و خواسته های خوانندگان و محیط تغییر کرده و از آنست که وقتی رمانها را با هم مقایسه کنیم ، می بینیم که فرق آنها از هم زیاد است ، و علت آنها جامعه و انعکاسات آنست .

رمان نویسهای مشهور پیر و مکتب های مختلف بوده اند ، و اهداف خود را در قالب رمان بایک داستان دلچسپ ریخته اند اینها بیشتر موضوع مردم یا زندگی اطراف خود را مورد استفاده قرار داده و انتقاد های شانرا از نظر نگاه دید خود شان در خلال آن بیان نموده اند .

رمانهایی که تا امروز جاوید مانده اند، مبین جهان بینی وسیع نویسندگان آنها بوده، مثل بیچارگان (داستایوسکی) که در سن ۲۴ سالگی او به چاپ رسید چون احساس انسان دوستی نویسنده جاگزین دیگر امیالش شده است به خوبی هویدا است. لذا تا امروز شهرت دارد ، اکنون در سراسر دنیا اکثر آثار ادبی را رمان تشکیل میدهد و نمایشنامه و شعر و دیگر رشته های ادبی در مراحل بعدتر قرار دارند و حتی قرن بیست را در ادبیات میتوان (عصر رمان) نامید ، ناگفته نباید گذاشت که قبل از قرن بیستم رمان - های بزرگ و فنانا پذیری مثل صومعه پارم (استاندال) ، مادام بواری (گوستاو فلوبر) ، بابا گوریو (بالزاک) جنگ و صلح (تولستوی) ، برادران کارا مازوف (داستایوسکی) و غیره وجود داشته، ولی باز هم مانند امروز رمان راه مشخصی رانه پیموده بود.

به عقیده (ژرژ سیمون) رمان نویس بلژیکی، رمان در دو جریان -

درباره هنرهای زیبا

چه میدانید ؟

افکار ما در جهان بزرگ نمیتواند از زمان و فضا بیرون رود و ازینروست که هنر نیز مولود زمان و فضا است. هنر هایی که به فضا مربوط اند، هنر های مصور اند که (پلاستیک) نیز میخوانندش و پاره یی که مربوط زمانند، مصوت یا (فونتیک) یا پویاندا نمیده میشود .

هنر های نوع اول را با چشم میبینیم و هنر های مصوت را میشنومیم . هنر های مصور در فضا قرار دارند و واجد شکل اند و هنر های مصوت مر کبی از اصوات اند و جاری در زمان و توالی بودن نیز خاصیت عمده شان است .

هنر های مصور به (معماری، حجاری و نقاشی) منقسم میشوند و هنر های مصوت به رقص و موسیقی و ادبیات. آنچه که جالبتر از همه است، ترکیب و امتزاج این هنر هاست که هنر امتزاجی را میسازد و (سینما) و (درامه) ازین نوع اند که ما در آینده از سینما به حیث (هنر هفتم) بحث خواهیم کرد .

آنچه در مورد هنر

و هنر مند گفته اند

هنر عصاره زندگیست .

«پل والری»

هنر حقیقی را وجود انسان و محیط او به وجود می آورد .

«بایکون»

هنر - محصول تحرك احساسات و هدف آن نیز انتقال احوال نفسانی و عواطف انسانیتست .

«تولستوی»

به همان شدتی که بقال به کاسبی ذوق دارد هنر مند از معامله بیزار است .

«بالزاک»

یک هنر دوست ممکن است هنر مند نشود ، ولی یک هنر مند محققا باید هنر دوست باشد .

«دیزرائیلی»

دانشمندان ، علما، و بزرگان هر کدام نردبانی برای ترقی دارند ، لیکن شاعران و هنر مندان این مدارج را پرواز کنان می پیمایند .

«ویکتور هوگو»

پیش می رود یکی (رمان وقایع نگاری) که غرضش ثبت وقایع است مانند: (در جستجوی رمان از دست رفته) اثر (پردست) و (خانواده تیبو) اثر (روژه مارتن دوگار) .

و دیگر رمان بحرانیست که هدف آن نهایش بحرانیهای روحی قهرمانان طوفان زده است و این نوع رمانها بیشتر به تراژیدی های (شکسپیر) شباهت دارند. و به اسم نمایندگان این دسته میتوان نویسندگان مانند (ژرژ برناتوس) و (ژولین گرین) را نامبرد .

در هر صورت رمان خوب، رمانیست که تنها برای سرگرم ساختن خواننده نوشته نشده باشد بلکه اورا به تفکر وادارد .

دقیای شاعران

بیاد استاد...

با سروری گزید چودرویش، گوشه‌یی
ای جان فدای همت درویش وار وی
گویای من، انیس دل داغدار من
رحمی نکرد بر من و شبهای تار من
دیگر حدیث ذوق و ادب ناشنیده به
جز از لب تو شهید سخن ناچکیده به
بی تو بگلستان معانی نرفته باد
بی تو ببوستان معارف ندیده به

شاخ گلی که بلبل گویای وی رمید
زین پس نسیم صبح بر آن ناوزیده به
ساقی چورفت، محفل احباب گو مباش
صهبا چو ریخت، جام تهی ناچشیده به
بی دوستان همدل و طومار زندگی
صدرش بخون کشیده و ذیلش دریده به
یار سخن شناس چو بر بست لب ز شعر
هم از غزل بریده وهم از قصیده به
مرغان نغمه سنج چو بستند لب کنون
زاغ و ذغن چومن ز گلستان بریده به
تا چند در عزای عزیزان زنی رقم
ای خامه سیاه! زبانت بریده به
**این حرف جانگداز، خدا رادگرمزن
ناخن بزخم سینه ما بیشتر مزون**

واحسرتا ز وضع جهان و مبانیش
زین خانه که ساخته از رنج، بانیش
درد است و حسرت است و غم است -
و گداز و سوز
این لمحہ بی که نام کنی زندگانیش
گلگون بود بخون عزیزان، دقایقش
مقرون بود بماتم یاران، ثوانیش
پیری رسید و خون شد و لغزید از مژه
آبیکه خورده ایم بفصل جوانیش
این آسیای دهر نگردید جز بغم
در گردش است تا حجر آسمانیش
صیدا فکن زمانه نیاسوده یک نفس
نفرین به تیر افکنی و شخ گمانیش
جز نقش غم به صفحه خاطر نمانده است
از آنچه خوانده ایم ز لفظ و معانی
**چون در زمانه محرم بزم سخن نماند
دیگر مجال شعر سرودن بهن نماند.**

هان ای قلم بسوز در آتش که بعد ازین
آن سرور سخنور صاحب قلم نماند
از آسمان فضل، نهان گشت اختری
صاحب دلی، دقیقه شناسی، سخنوری
گویند مدتی است دل از ما گرفته‌یی
یکباره پاکوی احبا گرفته‌یی

گویا ملول شد دلت از بزم دوستان
کاینک وطن بکوشه تنها گرفته یسی
دنیا نبود در خور پروزا فکرت
پرواز سوی عالم بالا گرفته یسی
زان داغها که بر چگرت ماند روزگار
چون لاله جابدان صحرای گرفته‌یی
از خاکدان مادی مارخت بسته یی
راه حریم کشور معنی گرفته‌یی

هان ای لحد! بناز که امروز در گفت
از بحر شعر، گوهر یکتا گرفته‌یی
ایسنگ خاره! سهل مدان این سخن که تو
بر روی گنج ذوق و ادب جا گرفته یی
**بر خاک وی چو بگلدی ای ابر نوبهار!
اشکی بیاد من، بسر تربتش بیار.**
آنکه بپرس از جگر داغداروی
از رنج های خاطر امید وازی وی
آن نو سفر که راه عدم کرده اختیار
تا خود چه راز هاست درین اختیار وی
مردی که غمگساری دل بود کار او
غیر از ستاره نیست کنون غمگساروی
زین پس برو شنایی بزم که پوزند
یاران نکته سنج عقیدت شعاز وی
دیگر حدیث مهر و وفا از که بشنوند
چون ماند از سخن لب گوهر نثاروی
شمعی که بود روشن از بزم دوستان
سوزم کنون بحسرت شبهای تاروی

سخنور بزرگ «استاد خلیلی» با
مرحوم «استاد گویا» اعتمادی،
دوستی دیرینه داشته و هنگا میکه
خبر مرگ وی را میشوند، بر سر
شور می آید و ترکیب بند شیوا و
پرهیجانی میسراید
در یکی از شبهای ماه گذشته که
رادیو افغانستان به مناسبت نخستین
سالگرد درگذشت استاد گویا،
پروگرام خاصی را نشر نمود،
ترکیب بند مذکور را نیز به شنوندگان
تقدیم کرد.

این شعر در محافل ادبی کشور
با استقبال گرمی روبرو شد، عده‌یی
از ادب دوستان، از اداره مجله
تقاضای نشر آنرا درین نامه نموده
اند که اینک ما هم پیاس خدمات
فراموش ناشدنی ادبی و عرفانی
استاد گویا، ترکیب بند استاد
خلیلی را تقدیم میکنیم. «اداره»

ایدل! تو خون بیار که در دیده نم نماند
وی سینه چاک شو که دگر جای غم نماند
ای چشم! خیره شو که به دیباچه حیات
جز نقش اشک و خون ز حوادث رقم نماند
ای گوش! راه سمع فرو بند کز جهان
حرفی بجز نشانه رنج و الم نماند
ای روز! بر متاب که دیگر به چشم من
سیمای مهر و روشنی صبحدم نماند
بیش و کم حیات، بجز درد سرنمود
فرخ دمی که گویند: این بیش و کم نماند
از کاروان رفته، بدل های دوستان
نقشی دگر بغير نشان قدم نماند
بیرون فکن ز بزم سخن، ساغر نشاط
چون در پیاله قسمت ما غیر سم نماند

بی فرجام ...

از: انیسه لطیف

ترا من دوست میدارم ...
تراکز عشق بی فرجام من چیزی-
نمیدانی
تراکز چشم پراشکم ،
تراکز حالت زارم ،
تراکز قلب پیرامیدمن ، راز بزرگ-
عشق پاکم را نمیدانی،
تراکز چهره من، آیت مهر و محبت را-
نمیخوانی ...

ترا من دوست میدارم ...
که مست و بیخیال از پیش چشممان
برای دیگران میآیی و میخندی اماخیف
سراغ من نمیگیری ،
زاحوالم نمی پرسی ،
وحتی بر من بیدل -
سلامتی هم نمیگویی ...
ترا من دوست میدارم ...
ترا ای زود چشم من ...!
مرا بگذار کاندر دره چشمان زرد تو
خزان زرد عمرم را -
بهار جاودان سازم ،
بهار سبز عشقم را -
من ایمن از خزان سازم .

مرا بگذار تا در قلب پر مهرت ،
بسازم آشیانی از امید و عشق پر شورم
مرا بگذار تا بر صفحه قلبم بیاویزم
نگین عشق پاک و نام خوب و قلب -
گرمت را .
ترا من دوست میدارم
ترا ای بی خیر از عشق من -
من دوست میدارم .

راه یار

روسوی یا زمیروم ، راه کجا ؟ بهانه کو ؟
دل بکجا ؟ جگر کجا ؟ چهره کجا ؟ نشانه کو ؟
زخمه عشق بردلم ، نغمه شوق بر لبم
تار کجا و دف کجا ؟ چنگ کجا ؟ چفانه کو ؟
راه بفرق میبرم ، جاده بدوش میکشیم
سرحد بیخودی کجا ؟ مرز کجا ؟ تمهانه کو ؟
می زده ام سیه سبو ، گمشده ره ز چارسو
محتسبی که نیمه شب ، میبردم بخانه کو ؟
پیری و ناتوانیم ، هردو زیافکنده است
آنکه زد است عشق او در دل من جوانه کو ؟
زخمی عشق سر گشتم ، تاب سحر نمیکنم
شربت تسلیت کجا ؟ نقل کجا ؟ فسانه کو ؟
عشق فرشته خصلتی ، بسته بتار خاطر
شاعر دوخته لبم ، نغمه کجا ؟ ترانه گو ؟

توفیق

به که گویم که فرییم دادی ؟!

به که گویم که فرییم دادی ؟
امشب از دست غمت میسوزم
امشب از دوری تومی میرم
امشب از خاطره عشق عبث
جای اشک از مزه ، خونمی بارم
به که گویم که فرییم دادی ؟؟
محمد اکبر اکبری

به که گویم که فرییم دادی ؟
به شراری که ز قلبم خیزد ؟
یابا به اشکیکه ز چشمم ریزد
به که گویم که فرییم دادی ؟
به سیاهی شب تیره و تار ؟
یابا به شبخی که سرافکنده بدر ؟
به خموشی دل مرده بی خود ؟
به یابا به عشقی که برون رفته ز سر ؟
به که گویم که فرییم دادی
هیچکس گوش به حرفم ندهد
هیچکس گریه بدردم نکند
هیچکس مونس سوزم نشود
به که گویم که فرییم دادی ؟
همه دیوانه مرا میگویند
همه بر سادگیم می خندند
سنگ حسرت بسرم می کوبند

ای عشق !

ای عشق ! ای هستی هستی ! ای روح روح ! هیچکس بیش از من ، وجود
خود را باشعله تو در نیا میخت ... هیچکس بیش از من عطش ترانداشت
و در ستاینده گی تو از من ، یا فرا تر نگذاشت ...
هیچکس به اندازه من آرزوی آن نکرد که روح و هستی خود را سراسر
در اختیار آن کس که محبوب اوست ، گذارد و خویشتن را در راه او فدا
کند و در دنیایی دیگر که فقط تو در آن خانه داری ، به نیروی توره به
ابدیت برد ...
لامارتین

افسون خاطر ۵...

از : ظریف صدیقی

شبیکه ماهتاب زیبا با تمام وجودش
نور سیمگون خود را روی سبزه‌های
اطراف من می‌پاشید .
ستارگان چشمک زنان اینسو
و آنسو از لابلای پاره های گر یزان
ابر ها چشمک میزدند . آنشب دلم
خوش بود و خاطر م فارغ .

رقتم تا در آغوش نور سیمگون
مهتاب روی بستر سبزه ها آراش
خود را بجویم . در گوشه نشسته
بودم که او در برابرم ظاهر شد .
لباس خوش دو ختش قسمتی از
اندام هوس انگیزش را می‌پوشانید .
با صدای شر مگینی گفت :

– شب خوشی دارید آغا !
ومن بی آنکه نگاهم را ازوبرگیرم
جوابدادم :

– وشما درین خوشی سهیم
میگیرید .
– من فقط برای فرار از تنهایی
آمدم .

– ولی در اینجا هم تنها نیستید
خانم ؟

او سکوت کرد و منم ناچار سکوت
را ترجیح دادم ، دلم نمیخواست
عظمت آن خاموشی را برهم زنم ولی
او مرا از آن حالت بیرون کشید :
– برای چه اینجا آمده اید ؟
– آمده ام تا دور از چشم دیگران
ماه را تماشا کنم .

مثل اینکه حسودیش شد ، گفت :
– چه آدم بی احساسی استی ؟
تو چیزی را تماشا میکنی که نه
احساس دارد و نه بعشق می فهمد .
تو شیفته چیزی استی که همگان
او را مال خود می‌پندارند ، در حالیکه
مال هیچکدام آنها نیست . تو چیزی
را دوست داری که نمیتوانی
به آغوشش کنی و از هیجان او
لذت ببری . توهم دلت خوشست
که عاشق استی .

ازین فلسفه اش وازین طرز
فکرش خوشم آمد ، گفتم :
– راست میگویی آدم وقتی در
برابر تو قرار میگیرد ، نباید چیزی-

دوست دارم ، باوج خود رسید مگر
بعد چه شد ؟

دیگر نمیدانم ..؟ اصلانمیخواهم
بدانم .. زیرا بعد از آن همه چیز
مفهوم نداشت . آنشب تا صبح
بیخودانه شیشه دل خود را بر سنگهای
عشوه های او شکستم و ریزه هایش
را بعنوان هدیه پیش پایش افکندم .

تا وقتی همه چیز داشتم او
همه اش بمن تعلق داشت قلبش
روحش همه را بمن سپرده بود .
ولی هنگامیکه دستم تپید او هم
همه هدیه هایش را پس گرفت . من
مجبور شدم بخاطر بازگشتش زانو
بزنم . مجبور شدم غرورم را بپایش
بریزم و از او التماس کنم . مجبور
شدم باو اعتراف کنم که :

– ترا دوست میدارم مانند این
ساز و نغمه هایش .
و بعد برایش نواختم . چنان شور
و جذبه بر او فرو ریختم که بالاخره
بزانو در آمد و گفت :
– ترا بخدا بجانم آتش مزن . آخر
مبادا بسوزم ...

* * *

نه ، نه دیگر نمیخواهم او را بخاطر
بیاورم . او زیبای هوس انگیزی
بود اما عاطفه نداشت و نمیدانست
بخاطرش چه چیزهای گرا نهارا
فدا کردم . غرورم را ، مردانگی را و
بالاخره عشقم را بپایش افکندم .
او فتنه بود ، فتنه ای که مرا مفتون
خویش ساخته بود . فتنه ای که از
نگاهش سرد می بارید . میگویند
زیبایی فتنه است . اوهم زیبا بود
و فتنه ، یک فتنه خواستنی . هر چه بیشتر
آزادت دهد بیشتر می خواهی .
من او را در آن شب شنا ختم

شما ای فرشتگان مهر و وفا !
امشب بالهای سپید خود را بر پیکر
زیبای محبوبه من بکشاید و تروی
نسیم روح پرور با مدادی را یخه
دل انگیز عشق و دوستی را ز بوسان
آرزو ها بکلبه تاریک خاطر من
بفرست .

توای ماهتاب قشنگ ! بر بستر
من نور افشانی کن تا عشق من از تو
فروغ گیرد !

شما ای ستارگان آسمان ! از زیر
ابر پاره ها بیرون آید و بزم ما را
رنگین تر سازید .

نه ، نه ! مبادا او را بیا زارید .
مبادا غباری بر خاطر او بنشیند .
آنگاه بر شما نفرین خواهم فرستاد
و از شما نفرت خواهم کرد .

او چه دورنمای قشنگی ؟ باز هم
این رؤیای نیمه تاریک ، دور خیلی
دور از ذرفنای خاطر امشب به
سراغم آمده تا آرام دهد .
من این خاطره را دوست دارم .
مانند عزیز ترین کسپایم ، در خود
نگاهش میدارم .
اما :

دریغ که دیگر دیر شده و نمیتوان
بگذشته باز گشت .
گذشته من از یکشب ما هتا بی

قشنگ میشود . شبیکه او در آن
خلو نگاه کتاب زندگی مرا کشود
ولی افسوس یک صفحه بیش نداشت .
آری ، همه اش یک صفحه بود .
آنشب دفتر زندگی را بخاطرش
کشودم . عنوانش با «عشق» زینت
یافته بود . عشق کلمه تلخی که حتی
خاطره اش هم افسوس میکند .
سطر اولش با کلمات امید بخش
آغاز یافت و با جمله «عزیزم ترا

نگذاشتم حرفش به آخر برسد
 دیوانه وار بسویش دویدم . او در -
 کنار گل بوته ایستاده بود. وقتی به
 او رسیدم ، آغوشم را کشودم، ولی
 ناگهان روی گلبن غلتیدم و خار های
 درشت آن بردستهایم فرو رفت.
 صدای قهقهه اش در فضا طنین
 انداخت . دیدم او بجای من ایستاده
 و بر من میخندد . از خودم خجالت
 کشیدم و گفتم :

مرا تنها مگذار. خواهش میکنم
 از من جدا نشو. بگذار هما نظور که
 ماهتاب شاهد پیوند ما بود ، آفتاب
 هم من و ترا در کنار هم تماشا کند.
 بقیه در صفحه ۲۹

زبانہ کشید به آهستگی بسویش
 رفتم، اما او فریاد زد :
 - بمن نزدیک نشو! تو نمیتوانی
 هر وقت دلت خواست از من لذت
 بگیری. تو تحمل آغوش گرم و
 سوخته مرا نداری .

من میخواهم مردی را داشته
 باشم که در کنارم از خود نرود و تو
 نمیتوانی چنان مردی باشی. تو فقط
 بعشق خود توجه داری نه به معشوقه -
 ات. تو جز یکمشت خاک تیره چیز
 دیگری نیستی .

گفتم : و تو فقط یک تکه آتش
 هستی که میتوانی بسوزانی .
 خنده کرد و گفت : دیگر دیر شده
 و من باید بروم...

های دیگر فکر کند . نه به ماه، نه به
 آفتاب ، نه به هیچ چیز. چون تو
 میتوانی در نگاهت ، در اندام لذت -
 بخشش و در زیبایی های وجودت
 عشقی را به وجود آوری.

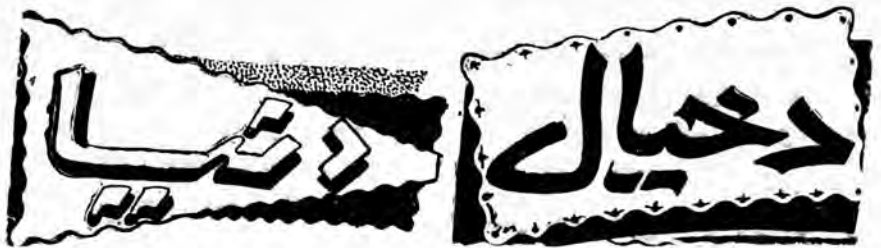
بمن نزدیک شد و دستش را روی
 دستم گذاشت . با مهربانی دستش
 را نرسردم و گفتم :

- امید وارم این دستها شاهدیک
 پیوند جاودانی باشند .
 ولی او فقط خندید و ...

نمیدانم چه مدتی در حال بیخبری
 بسر بردم، او آنطرف در برابر من
 ایستاده بود. ماه آهسته ، آهسته
 در سپیدی نیم رنگ صبح نور
 می باخت . یکبار دیگر هوس در من

ددر ایتن یو غزل

خړنگه چه نور زماکار له چاری
 څخه تیر شوی دی نوراشه چه په
 یوی مچی یو د بل سره خدای
 په امانی وکړو ماستا جفاکار څخه
 لاس وینځلی دی. اوته هم باید چه
 نوری زما څخه دامید سترگی ونه لری
 زه خوشاله یم. هم پیر خوشاله یم
 اوکولی شم چه وروسته لادی څخه
 په آرامه زړه ژوند وکړم ځکه چه
 دزړه له تل څخه می ستاڅخه لاس
 اخیستی دی. نوراشه چه دوروستی
 ځل دپاره یو دبل لاسونه زور کړو.
 اوکوم تړون موچه کړی و هغه مات
 کړو. راشه چه وعده وکړو چه زمونږ
 دواړو دغه راز ښکاره نه شی سره
 له دی چه دهغی تاوونجی مینی څخه
 څه موده تیره شوی ده. خو تراوسه
 لازما په زړه کبسی دهغی اثرشته دادی
 چه زما مینه دڅنکندن په حال کبسی
 خپله اخرنی ساه وباسی دادی ایمان
 اووفا زمونږ په تیر عشق بانندی
 درود وائی اوپوښتی دغه ویده شوی
 مینه گوری نن ورځ چه دهغی مړاوی
 مټین له بقاڅخه ټولو دامید لاسونه
 وینځلی دی ته ای زما نازنین دهغی
 توان لری، چه په یوه پیره وپه سیاره
 بانندی دهغی په کالبوت کبسی نوی
 روح پوه کړی. اوپریردی چه له سره
 څخه ژوند وکړی اوبیا ځوانه شی

د مینې پت

جلادان ئی د شمشیر په څوکه نکړی
 هغه لوبی چه لیلی ئی په چار گل کړی
 چه کتري کتري می ستا په توروربل کړی
 یامی واخلي اوسوراوړ راباندى بل کړی
 زه به هلته طالع من دعاشقی شم
 دا د عوادعاشقی څله بلبل کړی
 هغه دم را باندى ټول جهان تنور شی
 چه لیلی روپی کتاری په وربل کړی
 زه دعشق په پت نیولی یم هرگوره
 بل تومت زاباندى څله پردی خپل کړی
 چا چه زور د عاشقی لیدلینه وی
 لیونی به تهمتو نه یو په بل کړی
 صراحی له شرمه توی کړی دزړه وینی
 چه دلبرمی ورنسکاره غاړه غندل کړی

«دمیرباش» دخولی ویل به پیدانه شی
 که وطن بسی پره څوک یو تر بل کړی

«میرباش»

ځمیا یار

دابه عشق کبسی نه ارزیزی یو فلو س
 کنه یا مرغ ز رین دی یا طاؤس
 خالی نقش لکه عکس دمکوس
 عبت هسی خالی لونی په سر بوس
 تما می شرو شدت دی دا سا لوس
 څوک دی که کا په دا شهر کبسی جاسوس
 ځما یار غوندى به نه وی بل عروس

که څوک فخر کا په ننگ او په نا موس
 که آغوستی بی زری جا می دی څه شو ؟
 نه بی فسم فرا ست وی نه بی عقل
 نه بی مغز نه بی دانه وی په خر من کبسی
 دمجا ز نه یاره طمع د خیر مه کړه
 که ځما په گفتگو کبسی زیات وکم وی
 که څوک وغواړی تما مه دنیا واپره

رحمان حسن دیار وینم په پرده کبسی
 نه پتیزی نور د شمعی په فانوس

رحمان بابا

دكتور مورگان

«مورگان» یکی از شعبده بازان سرشناس ترك است، که شهرت جهانی داشته، و در تروپ هنرمندان ترکیه، با عملیات جالب شعبده بازی «تله پاتی» «اسپرتیزم» «هپنوتیزم» و «فکاریزم» خود، مورد توجه و استقبال بی نظیر تماشا چیان واقع شده، و در حقیقت بیشتر موفقیت تروپ موصوف مرهون هنر نمایی های او بود.

«مورگان» بعد از ختم تحصیلاتش در ترکیه، نظر به استعداد و علاقه شخصی عازم کشور هند گشته، و مدت ۹ سال در رشته فکاریزم «ریاضت» زیر نظر مرتاض های هند کوشش نموده و بدرجه دکتورانایل آمده و بعداً دکتورای دوم خود را، در رشته هپنوتیزم «خواب مصنوعی» از اتریش گرفته است.

دو تن از هنرمندان ترکیه در حال اجرای رقص

موسیقی افغانی

دنباله صفحه ۲ پستی

«دكتور مورگان» ۳۳ سال عمر داشته و دارای يك پسر و دختر میباشد.

میرمن دكتور مورگان که در این سفر او را همراهی میکند، در تله پاتی و اسپرتیزم «گرفتن ازراه دور، تصور از راه دور» مدیوم - شوهرش بوده و در احضار ارواح رابطوی با ارواح میباشد.

دكتور مورگان، ضمن اظهار مسرت از مسافرت به افغانستان که برای اولین دفعه صورت گرفته است، گفت: شعبده بازی در حقیقت يك نوع زرنگی و تردستی بوده و ارتباطی با هپنوتیزم یا تله پاتی ندارد.

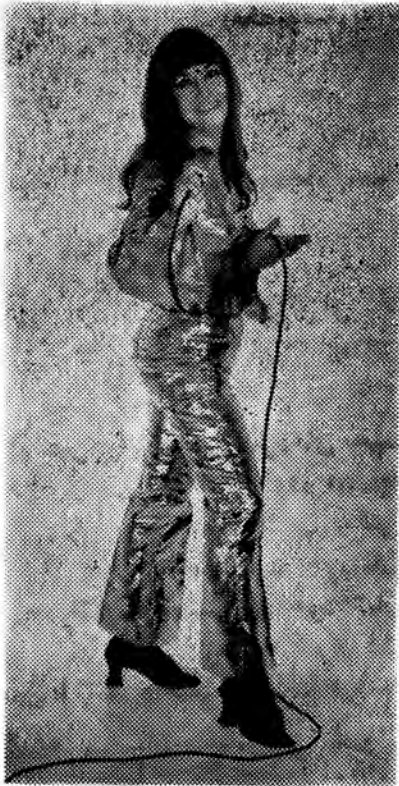
وی در مورد عملیه «صندوق» که شخصی را در آن دفن نموده و با وصف اینکه دستهای شخص مذکور و در وازه صندوق مقلد میگردد، ظرف چند ثانیه خودش ناپدید شده و شخصی مدفون ظاهر میگردد، و بعد از گشودن صندوق دكتور را بجای شخصی اولی می یابند، گفت: که این عمل از ابتکارات شخصی خودش میباشد...

از نمایشات هنری دكتور مورگان تاکنون چند فلم تلویزیونی نیز در ترکیه و ممالک غربی تهیه و به معرض نمایش گذاشته شده است.

آشنایی با چیلر

پیغله «پنار چیلر» در سال ۱۹۵۲ در شهر استانبول متولد شده و بعد از ختم تحصیلاتش به سوئیة بکلوریا، مدت دو سال در رشته هنرهای زیبا به تکمیل تحصیلات خود پرداخته است.

وی نخست در دستجات مختلف

پیغله چیلر

محلّی موسیکال هنر نمایی نموده و بعد در سال ۱۹۶۷ برای اولین دفعه آوازش از رادیو تلویزیون استانبول پخش شده و مورد توجه مردم ترکیه واقع گردیده است.

مشهورترین کمپوز «چیلر» که محبوبیت فراوانی را برایش کسب نموده بنام «کنار فرات» یاد میشود. در فلم های ترکی نیز از آواز «چیلر» استفاده شده و مخصوصاً در فلم «عمر بدل» آواز او مورد توجه بیشتری واقع شده است.

«چیلر» از خوانندگان به «الویس - پریسلی» علاقه ای بیشتری داشته و از هنرمندان سینما تمایلش به «تونی کرتیس» گرایش بیشتری دارد.

«او» هنوز ازدواج نکرده و آرزو دارد که شوهر آینده اش هنر مند باشد.

«چیلر» در تروپ هنر مندان ترك آواز خوان میباشد.

رؤف راصح

حسیبه

نوشته از: لیاصراحت

قسمت دوم

آری همین جوانان، همین مردهای هم- وطن او در آنجا طوری و در اینجا طوری دیگر بوده اند - ایشان و قتی به دیار خود شان ، به مردم خودشان به هموطنان و همشهریان خود شان می رسند آنگاه غیرت به سروقت شان میرسد و احساس غیرت میکنند رنگ مردی شان حساس می شود و محاسبات دقیق می نمایند . حسیبه هرچند دقیقه که گریه مجالش می داد از این حرفها به صدای بلند می گفت و از این حرفها گذشته به اجتماع و مقررات آن خورده می گرفت چرا زن باید محکوم باشد؟ - آیا مردی که پیش از ازدواج با دهه‌ها زن طرف شده است چرا مورد تو بیخ نیست؟ آیا مرد وزن از حیث خلقت و کرامت انسانی چه فرقی دارند - آیا نظام قدرت زن را به طور یکجانبه مسئول قرار داده است ، مگر آیا چرا با آنهم زنی اگر بروی مردی دید محکومست و اگر مردی بروی صد ها زن دید ، هیچ!!!

او دید که اگر در جهان دیگر هر طوری هم هست در دنیای او در دیار و وطن او زن را به خاطر هیچ - به خاطر آنچه مرد ها صد مرتبه شنیع تر از آن را مرتکب می شوند - به طور یکجانبه محکوم می کنند بسی اختیار به یاد آن بیت افتاد :

بروقوی شو اگر راحت جهان طلبی

که در اصول طبیعت ضعیف پامال است راستی قانون طبیعت هم قا نون بقای اصلح و اظلم را تأیید می کرد - اگر چنین نبود ، چرا نظر بجای آنکه او را تو بیخ کر دو لگد زد سراغ اسود را نگرفت - چرا لااقل به او دشنامی هم نثار نکرد؟ نی ! اساساً نقص جای دیگری بود، نقص در این بود که حسیبه زن بود و با زنی داخلی بود - مگر نه هر آنچه وطنی است باید محکوم قرار گیرد و هر آنچه خارجی است تا ئید و تمجید شود .

گفته گفته صدایش پست می شد ساعت از نیم شب گذشته بود و او

در گیسو دار افکار متلاطم خود را غرق نیستی و فنا می دید ، یادش آمد که اسود آن جوان زشت خو و شیطان صفت چگونه او را اغوا کرد چه و عده های چرب و شیرین به او داد ، دید اینجا محکوم دیگری هم عرض و جود می کند - محکومی از جنس خودش بلکه از خون و گل خودش - آری خواهرش را دید که او را تشویق می کرد که اگر با اسود گرم بگیرد و ایور زن او شود کار هر دو درست می شود، از شر ایور زنان نا خواسته و دشمن صفت بیغم میشدند ، همکار و همدم یکدیگر می شدند و او هم با صفای قلب با نیت پاک و دل ساده اش از این حرف ها خوشش آمده و به مقتضای سن این گفته ها در او گرفته است - کار گرم بودن به نهایت بدی رسیده است - و از آن به بعد اسود که برای او سر و سینه می شکست یکبار ه تغییر چهره داده و حتی حاضر نبود او را به حیث خواهر زن برادر خود هم در آن خانه ببیند ، مرور زمان آن سردی را بیشتر کرده و حسیبه بقیه در صفحه مقابل

دیگر دندان طمع خود را از اسود کنده بود - اما اندیشه ای جا نگاه همواره او را رنج میداد او دیگر دختر نبود و فکر بر خورد با شوهر او را نا راحت می ساخت ، از شوهر زن بدش می آمد - مگر چه شد که از نظر بدش نیامد او را دیده بود - جوانی معقول و با گذشت در نظرش جلوه کرده و دیده بود که روزها نظر در راه با مردم ناتوان و بیچاره کمک می کرد - به آنها پول میداد - دست کور بیچاره ایرا گرفته تا فاصله زیاد همراهی و رهنمائی اش می کرد - فکر کرد این از دیگران فرق دارد و با روحیه تعاون بدیگران لابد احساس گذشته و ایثار هم داشته خواهد بود .

از آنرو به خواستگاری او روی موافق نشان داد ولی او هم از قماش دیگران بود - مگر نه او مرد بود مگر مردان همه از یک جنس نیستند . آری هستند - همه یک نوع و دارای یک نوع طرز فکراند - اکثرشان به خود حق میدهند با همه زنان روی زمین معا شقه کنند ، ولی آن یکی که در قید قبالة آنهاست ، باید اصلا روی آفتاب را هم ندیده باشد خنده اش گرفت کم کم به صدای بلند خندید .

دو روز دیگر هم حسیبه در خانه نظر بود ، روز سوم وقتی اقارب او به عنوان تخت جمعی آمدند ، نظر حسیبه را هم با ایشان روانه کرد - چادری کهنه بر سر و لباس ژنده بر تن .

مگر حسیبه - هر چند دقیقه یک بار بقیقه می خندید - و زیاد می خندید - او از فکر زیاد در مورد مردان و قضاوت و احساسات مردان خسته شده بود - از آنرو میخندید - آری او دیگر دیوانه شده بود .

خود را حالت رو ماننیک میدهد و برای قلب و احساس خود کار میکند البته حق دارد ، زیرا زندگی مر بوط بخودش حق مسلم اوست ، و قلب او لیاقت آنرا دارد که به نیاز آن جواب گوید واضح است که این وضع یک بخشی از زندگی او ست ، و دیگر او همه جا مر بوط به مردم خود است ، و باید برای مردم و برنگ زمان ، و با احساس همگانی شعر بگوید :

نشان نکات بارز سخن در اینجا همانست که عقیده اینجانب را در مورد شعر مینماید ، و آن گفته هایست که باید شعر ساده و در عین حال در کی از زمان باشد .

نیز شاعر در هر قالبی که شعر میسراید فرق نمی کند ، بلکه او مجبوریت دارد که مفا هیم وقت را به شعر بگنجاند ، تا برای مردم شعر

در آخر اگر اضافه شود که نقش ابتدال در هر چیز خصوصاً هنر و شعر کشنده احساس و اندیشه است ، در اینجا هم بجا مینماید ، که بگویم شاعران جوانیکه احساس ابتدالی و تند دارند ، پیروز نخواهند بود ، و باید از رهگذر اصلی دور نشوند .

جدال کهنه و نو ...

با کلمات نو خون جوان در رگ شعر - به پیش ، به سوی خوشبختی انسان ، در تکاپو و تلاش بوده و با بهره روری از دست آورد پیشینیان و درک خودش و بازبان جاری ، خواست و نیاز جامعه را در حلیه شعر بیاراید و به صیقل - گری و پوششی بپردازد .

آنچنانکه میرهن است ، نو آوری در شعر مانند هر پدیده تازه دیگر براه پرتوموج خود ادامه داده مسیر طبیعی و انسانی اش را دنبال خواهد کرد و نقشی فروزان و درخشنده از خود بجا خواهد گذارد و به روشنگری خواهد پرداخت .

پرواضح است که فرم فرسوده و نایاب بدل نمی نشینند و محتوی کهنه نیز دارای آن انگیزش نیست که مردم را به تلاش و کوشش و زندگی و پوشش امیدوار سازد . صرف آن چیزی از دل خواهد خاست و بدل خواهد نشست که آکنده از احساس و نیاز دلها باشد .

هنر مند امروز بایستی ایجادگر و مطلب آفرین باشد نه مقلود دنباله رو

از چپارگه سگ

ع

آفتاب در شب

باریهای علمی

ترجمه و نگارش : باریک

انسان یا ماهی ؟

برای مشغولیت خواننده جوان این صفحه ، يك سلسله اسرار علمی را به صورت بازی های ساده تقدیم می‌داریم که در مواقع تفریح و «ساعت تیری» موجب سرگرمی و در عین حال انکشاف ذهنی شما را فراهم می‌سازد .

حروف اسرار آمیز :

قلم نوک آهنی خود را در «سرکه» یا آب بیمو و یا آب پیاز فرو برد و بعد مطاب خود را بروی کاغذ سفید بنویسید، نوشته شما بعد از آنکه خشک شود ، نامرئی می‌گردد . سپس رفیق شما که نامه را دریافت می‌کند، آنرا به روی شعله های شمع قرار میدهد. تدریجاً حروف نامرئی کاغذ روشن شده ، به رنگ قهوه‌ای آشکار و خوانا می‌گردد.

باید دانست که سرکه ، آب لیمو و یا فشرده پیاز کاغذ را با تعامل کیمیاوی، بیک ماده شبيه «سلو-فان» تبدیل مینماید که استعداد احتراق آن کمتر از کاغذ است . در شماره آینده «بازی علمی» دگری به شما تقدیم خواهیم کرد .

برای روشن ساختن تاریکیهای شب، علاوه به مهتاب شب افروز، وسایل بیشمار تخنیکي به اختیار بشر گذاشته شده است ، حتی دزین اواخر قوی ترین لامپها را برای روشن کردن فضای وسیع به کار می‌برند که از همه قوی تر، لامپهای اتحاد شوروی است که با سه صد کیلووات قوه، می‌تواند يك مساحت صد هکتاری را کاملاً روشن کند... و ای این روشنی باز هم برای بشر متشبهت قناعت بخش نیست و قرار است در آینده با استفاده از گردش ماه های مصنوعی، نور خورشید را هنگام شب ، به زمین بر گردانند و بدین وسیله نقاط تاریک را مانند روز روشن سازند!

شباهت !

زن - «دریک نقطه شباهت عجیبی با (مارلون براندو) داری . شوهر - «راستی؟ همان ستاره زیبا... در کدام نقطه؟» زن - «سن هر دوی تان یکی است!»

ذوق پاریسی

در سابق معمولا کارتهای رنگین هوشیارا رازوی بکس سفری نصب می کردند و بدین ترتیب نمایش میدادند که آیا تعطیل را در چه نقاط زیب و روح انگیزی سپری کرده اند... ولی امروز بوتهای خانمها هست که بار این ذوق را بر دوش دارد و رنگین مزاج زنان پاریسی را چشم گیری سازد!

کلیه مصنوعی

یک نفر المانی به نام «کارل زال» موفق به اختراع دستگامی گردیده است که عمل کلیه را انجام میدهد نکته جالب اینست که وی میخانیک ما شمین بوده، از رشته طبابت کو چکترین اطلاعی ندارد، ولی نظر به محبتیکه به خانمش داشت، باصرف با نژده هزار مآ رک (معادل دو صدو هشتاد هزار افغانی) و همکاری دختر شازده سباله اش و مطالعه چند کتاب علمی و صنعتی، قادر به اختراع دستگام عجیب کلیه مصنوعی گردیده است که متخصصان آنرا صحیح و قابل استفاده معرفی کردند.

حشرات یکدیگر را می خورند

بشر برای مبارزه با آفات نباتی مخصوصا آفات پنبه، دست به ابتکارات جالبی زده، یک نوع زنبور را پرورش داده اند که آفات پنبه را می خورند. این زنبورها گرمهای پنبه را با اشتهای کاملی صرف می نمایند. دانشمندانیکه این زنبورها را پرورش داده اند «ریچارد ریجوری» و «جی کیت» نام دارند و از حشره شنا سان معروف امریکا به شمار می روند.

آهنگسازان جدید

در آینده نزدیکی، دیگر نژو می نخواهد داشت که يك آهنگساز (یا مرتب موزیک) ساعتها بنشیند و با صرف وقت و انرژی، آهنگی بسازد، اینکار مهم به عهد مغز - های الکترو نیک گذاشته خواهد شد و این ماشینها (مانند وزارت و بیتو فن) آهنگهای جاودانی خواهند ساخت و حتی قادر خواهند بود که انواع آلات موسیقی را به کارافکننده، بدون وجود نوازنده کنسرتی را اجرا نمایند.

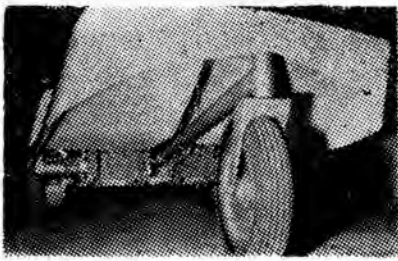
موتور سه اربابی جدید

راست تغییر می خورد، ولی اگر آنرا به عقب بکشیم موتور متوقف میشود. «ژاره» به وسیله دو عدد الکترو - مو تو رها بیکه روی دو عرابه عقبی نصب است به گاز می افتد دو عدد باطری سربسی آن به قدری می تواند تولید قوه کند که قدرت انتقال دو نفر را به سرعت چهل کیلومتر در ساعت داشته باشد. این موتور کوچک می تواند در کویچه های باریک نیز به (عرض یکمتر و هشتاد سانتی) به را حتی دو ر بزند.

سالون نمایش موتورهای پاریس، درین تزکیها و وسیله نقلیه جدیدی را به نام «ژاره» به معرض نمایش قرار داد که نه «اشترنک» دارد و نه «اکسیلتر»!

این موتور جدید دارای سه عرابه بوده، با قوای الکترو نیکی هدایت میشود. صرف یک متر و شصت و هشت سانتی طول دارد و قبلا برای فابریکه ها و شفاخانه ها در نظر گرفته شده است، ولی در صورت موفقیت مزید و افزایش تعداد آن البته به حیث یک وسیله ساده نقلیه شهری استعمال خواهد شد. در وسط آن آله کوچکی تعبیه شده که یگانه دکمه رهنمایی و تعیین خط سیر مو تر است، اگر این آله را به طرف مقابل فشار دهیم، مو تر سرعت می گیرد، اگر به طرف چپو یا راست چرخانده شود، خط سیر مو تر به طرف چپ و یا

دو عدد الکترو مو تورها روی عرابه ها تعبیه شده است.

دماش برنج زېری خوا و ند د نمره دارو عینکو خېتن او دخیل اوسنی بنوونکی په عمر می چه دجغرافیې درس نی مور ته راکاوه کښلی. لاکن دومره توپیر می ستا او د جغرافیې د بنوونکی ترمنځ حساوه چه ته یو خلیق مهربانه او په سیما ښکلی موجودی. نه پوهیږم چه ولی می ته په هغه وخت کښی دنړی دټولو وگړونه ښکلی تصور کولی بلی. ماته په دغه جهان کښی بل موجود نه وو پیداونه می بی بل کوم شخص باندي سترگی زینوی تنها نه وی چه زما ورځنی درس او یواځنی قبله وی دوهمه ورځ هم دانتظار په حال تیره شوه. دریمه ورځ زما د عمر کالیزه کښی داخلیده چه ناڅاپه می ستا ښکلی او سپین رنگه موتر چه ته په هغه کښی په ناز او خرامان ناست وی تر سترگو شو. دوره نه می دباندی خوقدمه بیله

بشهرم خلق کړیدی ماته دغه کړیه پوری دومره جذابه اوزره کښونکی. شهره نه وه لیدلی له هغی ورځی نه وروسته زما دخیالونو دنیاته وی او تل په ستا سره په راز او نیاز بوخته وم ددی له پاره چه مور می ددغه پټ راز نه خبره نشی دکتابونو دوپلو په بهانه به دبام سرته وختلم او کړی ورځ به می له هغه ځای نه ستا دراتگ اولیدو په غرض دقیقه شماری کول کومه ورځ چه به ته دورځی له خوا رانه غلی اوستا

د تیری افسانې څو کرښی

افسانه لیکونکی ترڅو ورځو استراحت نه وروسته کاله ته را ستښی او هغه لیکونه تر نظر تیروی کوم چه دده دکالیزی په ویاړ رارسیدلی دی په دغو لیکونو کښی یو داسی لیک باندی سترگی لگیزی چه عنوان او پته ئی معلومه نده کله چه دلیک متن څیرڅیر کتلی وای ولی هغه تصویر چه مالیکلی وو ته دهغه نه په مراتبو ښکلی او څلمی وی. بلی باید دومره

دښکلی مخ ننداره به می ونکړه دیوه عالم غمونو سره به مخامخ وم خو کله کله به دافکر هم راته پیدا شوچه دخپلی پاکي مینی دښکاره کولو په هکله یولیک ولیکم اوستا دراتلو سره سم خپل ځان دکاله ددوهم پوړ دبام له سره وغورځوم چه ددغه پېښی له امله به ښائی زما لیکل شوی لیک ستالاس ته درشی اوته به زما ددغی پاکي بی آلیشی اوسپینځلی مینی څخه

دیوی نا آتش

نابینې لیک

چه هیڅ نه ئی خبر خبرشی دغه تصمیم به کله کله قوی شو خوبیا به می وویل چه نه خپل ځان دزمان دورته وسپاره هرڅه چه پېښه شوه په سراوسترگوئی منه هغه وو چه له دغه فکر نه به واوښتم اوصرف نظر به می ځینی وکړ په دغه په دغه کشمکش کښی وو یوه ورځ په داسی حال کښی چه زه ټوله ورځ دخپل کاله دوره په خوله کښی ستا دراتلو په انتظار ناسته وم او دمازبگر لمر لا خپل ځان دغرو له سرونو څخه نه وو نېام کړی چه ته راغلی اودسپین موټر دروازه دی خلاصه کړه په دغه ترڅ کښی زه دیوی لیونی. به شان دخفاستی په حال کښی ستا دکاله

خو اوستا سره دمینی په دنیا کښی سباشوه کله چه له بستر نه راوپاڅیدم شین سهار وو بیله درنگه ستا دکور په خواروانه شوم په دی هیله چه گوندی ته هم له خوبه پاڅیدلی اود کاله په باغچه کښی دتازی هوا په تنفس کولو بوخت ئی خونه داسی نه وه یواځی دوره په سر نصب شوی خراغ لگیده ماڅوځلی هغه څنڅیر اودرنګ کولو غوټه مچ کړه کوم چه ستا لاس پری لگیدلی وو ترلر مکث نه وروسته بیرته دکاله خواته را روانه شوم دچای دخینلو نه پس می دښوونځی کتابونه په بسته کښی کښینودل دخپلی یوی ملگری سره چه زما سره ئی په یوه ټولګی کښی درس وایه اوماته ډیره گرانه وه دښوونځی په لور رهی شولو کله چه ستا دکور دمخې سره تیریدو په دغه ترڅ کښی ستا دکاله دروازه خلاصه شوه اوتاخپل قدم په ډیر ناز اوتکمین

دوره په خوله باندي کښیښود او په ډیره مغرورانه وضع سره دی شاوخوا وکتل مخ د موټر په خوا رهی شوی زه بیله دینه چه خپل موقعیت په نظر کښی ونیسم ستا دجمال په ننداره بوخته وم پښو می له ځایه حرکت نه کاوه زړه می ستا په لور قدمونه اخیسته چه ناڅاپه می دملگری له خوا بڼغ وشوڅه پېښه ده درځه چه دښوونځی ناوخته کیری - د بڼغ په اوریدو ژرځان ته متوجه شوم اودخپلی ملگری سره می دښوونځی په لور په حرکت پیل وکړ خو ځلی می شاته مخ واړاوه خوتهم نه وی هصنفتی می چه دغه صحنه لیدلی وه

په یوه خاص انداز کښی ئی راته وویل داسی څوک وؤچه ته ئی دومره ځان ته متوجه کړی وی؟ زه ددغه سوال داوړیدو سره سرا سیمه او وارخطا شوم هرڅه چه می زړه راغونډ کړو می نشوای کولای چه یوپه زړه پوری اوقناعت ښوونکی جواب ورکړم. په لړزیدلی آواز می چه ښه پوهیدم رنگ می هم ژپ دی اوژبه می هم بندپری وویل (دایو آقادی چه په دغه کور کښی اوسپری) دغه جمله می په زیات تکلیف سره ترخوله را ووتل وروسته له هغی می ملگری بیاوویل داڅه خبره وه کله چه دی سترگی ورسره په سترگو برابرې شوی رنگ دی سور اوژپ و اوښتی. ددغی جملی په اوریدو سره زیات برافروخته او قهرجنه شوم په ډیره تنده لهجه می ورته وویل (ډیره احمق ئی) ملگری می په خدا شوه او پخپله خندا سره ئی مسخره کړم. غوښتل می چه خفه ئی کړم خو مخ می ځینی واړاوه اودکور په خوا می وڅغستل په هغه ورځ زه ښوونځی ته نه ولاړم ټوله ورځ می ستا په فکر کښی تیره کړه دخپلی ملگری سره به دخیال په عالم کښی په جگړه بوخته وم کله کله به داوړو شوه اورانه ویل به ئی چه خوارې خوارکې ته وو دا یوالپوس شتمن ته یوځل ځان ته وگوره اوبیا دغه مغرور انسان ته خومابه په ډیره ویاړنه او افتخار ددی دغه سوال ته په خپل ذهن کښی کلک جواب ورکاوه او ورته ویل به می چه ماددغه موجود له کبله چه زما دآرزوگانو او راتلونکو هیلو یواځنی قبله ده څه کړ اوونه ندی

سید امین الله امین ژباړه

کاللی ته راشه یووار زما دزړه څخه پوښتنه وکړه چه په یواځی لیدوسره ئی څومره خوبنو او پرتول عالم خپل مباحات څنګه څرګند وی تاییچاره تراوسه پوری دعشق شربت نه دی ځکلی تاتراوسه دعشق په محفل کښی گډون نه دی کړی ته دهرڅه نه بی خبره ئی ستا دنیا دسکوت او خاموشی دنیاده ستاجهان ته روښنائی لاره نلری ته لاتراوسه په تیاره کښی خپلی شپې او ورځی سباکوی که چیری ته زما په جهان خبره شی پوه به شی چه داجهان څومره خوړدی اود سبا په امیدئی څه ډول هیلی په زړه کښی روزل کیری دعاشق انتظار او بیانی ترانتظار وروسته دیدار د یوه عالم خوندونو څخه ډک وی هرڅه خوازه وی اوبښکلی ښکاری. (نوریا)

زموږ زښته من

د ۱۰ د مخ پاتی برخه

نه وی کړی. داموضوع به یو ځل بیا هغو خلکو ته چه ادعا کوی زمونږه په کلیو اوبانډو کښی نه خلک ذوق لری اونه هنریو ښه اومنطقی خواب وی زمونږه ادب یو ډیر له اهمیته ډک او شتمنی ادب دی. داچه لاتراوسه زمونږه لبرڅه ورته توجه نده کړی بیخی بیله موضوع ده - اوکله چه زمونږه بدغی زمینه کښی په کار باندي بریالی شو نو هلته به موپه یقین سره دخپل تاریخ اوپه تیره بیا دادبی تاریخ په برخه کښی یولوی کار سرته رسولی وی.

تأیید نموده اید که این ننداری ها هنر را به ابتدال میکشانند و هر مزخرفی را به نام نمایش هنری در معرض دید مردم قرار میدهند، پس

من چه اظهاری عقیده نمایم. فکر میکنم بامیان آمدن این نوع ننداری ها وزارت اطلاعات و کلتور باید قانونی وضع نموده باشد و یا اینکه هرچه زود تر اقدامی نمایند تا از خرابی مزید اوضاع هنری جلوگیری شود. یا لاقلاً پروگرامی وضع گردد که این تیاتر ها تحت رهنمائی فنی قرار گیرد .

۸- از وقتیکه من به افغانستان برای مدت کوتاهی آمده ام نه تا حال کدام نمایشی در تیاتر های دولتی داده شده و نه کدام فعالیتی درین مورد

موجود است اما عقیده من این است که ریژیسور ها و اکتورها سبک ها و روش و استعداد های مخصوص و علیحده دارند و هرگاه مرام سوال شما از ریژیسور ها ، دیکوراتور ها و اکتورها و نمایشنامه نویس های قبلی باشد ، من به هنر نمایی اشخاصیکه اسمایشان در شماره های قبلی ذکر شده احترام قایلم و خدمات هر کدام - شان را به توبه خود در تاریخ هنری افغانستان فراموش ناشدنی میخوانم.

امیدوارم به سلسله اقتراحاتی که در نظر دارید نشر شود توجه مقامات ذیصلاح را جلب نموده و همه هنرمندان سابقه دار که ورزیده ترین آنها فعلاً از فعالیت هنری جلوگیری نموده اند دوباره بکار آغاز کرده . تروپ های تشکیل گردد که رضایت خاطر همه را جلب نمایند . والسلام

زمان الدین کشکی

محصل صنف سوم فاکولته کرتیک هنری و تیاتر شناسی انستتوت دولتی هنر های تیاتر در شهر مسکو

تمام فلم ها توزیع شده را تحت انحصار گرفته و با يك سرمایه گذاری ابتدایی و عقد قرار داد ها با کمپنی های مهم خارجی اقدامی نموده ابتدا بکوشد تا فلم های اجتماعی کم مصرف تهیه نموده و همینکه بنیه مالی آن قوی گردید و هنرمندان بیشتری (که باید آنرا ریاست کلتور تربیه کنند) عرض وجود کردند، آنوقت به - ساختن فلم های اساسی اقدام نمایند. هرگاه افغان فلم این اقدام را بنماید، یقین کامل دارم ممالک دوست هر کدام به توبه خویش کمک های شایانی خواهند نمود .

۵- را جع به دوبلاژ فلم ها :

در جواب این سوال من بادعاگوی دستم را یکجا بالا نموده دعا میکنم تا خداوند کریم و وضع اقتصادی افغان فلم را بهتر نماید و آن مؤسسه قدرت کاملی بدست آرد تا ضرر پولی عاید شان نگردد .

۶- نمیدانم نظریه آقایانی که سانسور همچو فلم هارا بعهده دارند، چه بوده روی همرفته نظر تمامی رفقا را که در شماره های گذشته نشر شده من هم تأیید نموده ، امید وارم هیأت سانسور این نظرات را جدی شمرده و در این باره اقدامی نمایند .

۷- گرچه خودم نظر به نداشتن وقت کافی نتوانسته ام تا حال يك یا دو نمایشنامه (ننداری های را که با هنر معامله تجارتي میکنند) تماشا کنم ولی نظرات رفقایم را که درین باره قبلاً نشر شده تأیید میکنم .

چنانچه در ابتدا یاد آور گردیدم که هنر تیاتر مخصوصاً در افغانستان که يك مملکت رובה انکشاف است نه تنها دارای جنبه تفریحی بلکه حیثیت رهنما اجتماع را هم دارا باشد، در حالیکه خود شما در سوال خویش

يك دسپلین اساسی مهم است که البته وزارت اطلاعات و کلتور مستقیماً آن را بمیان آورده و یا اینکه برای چنین تروپ ها در چوکات تشبثات آزاد زمینه مساعد ساخته شود که آنها بدون همکاری وزارت اطلاعات و کلتور ممکن نیست، چه نویسندگان و تاریخ دانان به کمک همدیگر میتوانند هنر قدیم افغانستان را به قسم درامهای کامل به روی صفحه آورده و بعداً یا توسط رادیو نشر و یا صحنه های تمثیل آنرا نمایش دهند .

۳- این موضوع مربوط به تربیه استعداد ها بوده و به عقیده من در این زمینه همکاری وزارت معارف اهمیت خاصی دارد . چنانچه در زمانیکه مدیریت کورس های هنری روی کار شد ، بناغلی خیرزاده که در رأس این کورسها قرار داشت، در معارف به فعالیت میپرداخت ، تا از يك طرف هنر تیاتر که بهترین رهنمایی اجتماع بوده توسط طلاب معارف در اجتماع و توده معرفی و از جانب دیگر به استعداد های نهفته جوانان موقع دهند تا روی صحنه آمده هنر نمایی نمایند . چنانچه (هوس در پای نارون و بازیچه های شیشه ای) آن وقت بهترین مثال میباشد که متأسفانه در اثر از بین رفتن آن دستگاه تمامی آرزو ها هم پامال گردید .

۴- راجع به تهیه فلم های داستانی باید گفت که درین مورد مطالعه و تتبع زیادی صورت گیرد البته امکانات موجود بوده و هیچ عملی در دنیا بدون نتیجه نمانده ، امیدواریم افغان فلم با اینکه از نگاه اقتصادی بامشکلات زیادی مواجه است راه های بهتری را پیشرو گیرد تا بتواند در مرحله اول

د حوت د میاشتی خپرونی

دجمعی دورځو خپرونه

- دسپار له ۸ بجونه دمازپښین سر
- یوی بجی پوری
- ۷-۵۵ دراديو افغانستان آرم او د پروگرام معرفی
- ۸-۰ دقرآنکریم تلاوت او تفسیر - ننتی غز
- ۸-۱۵ مارش
- ۸-۲۰ موسیقی
- ۸-۳۰ اعلانونه
- ۸-۴۰ دجمعی دورځو مرکه
- ۹-۰ پښتو خبرونه
- ۹-۵ ستاسی خوبنکری آهنگونه
- ۱۰-۰ دري خبرونه
- ۱۰-۵ د موسیقی کاروان
- ۱۱-۰ پښتو خبرونه
- ۱۱-۵ رادیویی مجله
- ۱۲-۰ دري خبرونه
- ۱۲-۵ از هر چمن سمنی
- ۱۲-۵۷ در اتلونکو پرو گرامونو معرفی
- ۱-۰ ختم

دعادی ورځو خپرونه لومړی برخه

- دسپار له ۶ بجو او ۳۰ دقیقو نه د ورځی تر ۸ بجو او ۳۰ دقیقو پوری
- ۶-۲۵ دراديو افغانستان آرم او د پرو گرام معرفی:
- ۶-۳۰ دقرآنکریم تلاوت او تفسیر - ننتی غز
- ۶-۴۵ مارش - دهیواد ترانه
- ۶-۵۰ دسپار موسیقی

۷-۰ پښتو خبرونه

۷-۵ دسپار کاروان

۷-۳۰ اعلانونه

۷-۴۵ کورنی ژوند

۸-۰ دري خبرونه

۸-۵ دورځپاڼو تبصری

۸-۱۰ موسیقی

۸-۳۰ انونس او ختم

دوهمه برخه

دغرمی له ۱۲ بجو نه دماز پښین

تر یوی بجی پوری

۱۱-۵۵ د رادیو افغانستان آرم او د پروگرام معرفی

۱۲-۰ پښتو خبرونه

۱۲-۵ موسیقی

شنبه - کلیوالی موسیقی

یکشنبې - د غزل موسیقی

دوشنبه - محلی موسیقی

سه شنبه - کلاسیک موسیقی

چار شنبه - داماتور آوازونه

پنجشنبې - رنگارنگ موسیقی

۱۲-۳۰ اعلانونه

۱۲-۳۵ ختیځه موسیقی

۱۲-۴۵ دري خبرونه

۱۲-۵۰ لویدیزه موسیقی

۱-۰ ختم

دریمه برخه

دماز دیگر له ۴ بجونه دسپار تر یوولس بجو پوری:

۳-۵۵ دراديو افغانستان آرم او د پروگرام معرفی

۴-۰ پښتو خبرونه

۴-۵ کلیوالی سندرې او نغمی

۴-۴۵ :

شنبه - دسپورت دنیا

یکشنبې - دکوچیانو دنیا

دوشنبه - موسیقی

سه شنبه - دکوچیانو دنیا

چار شنبه - موسیقی

پنجشنبې - دکوچیانو دنیا

جمعه - دپوهنی غز (اویا) دسری - میاشتی غز

۵-۰ دري خبرونه

۵-۵ موسیقی

۵-۱۵ :

شنبه - انگلیسی لوست

یکشنبې - دري لوست

دوشنبه - پښتو لوست

سه شنبه - روسی لوست

چار شنبه - انگلیسی لوست

پنجشنبې - پښتو لوست

جمعه - موعظه

۵-۳۰ ستاسی خوبنکری آهنگونه

۶-۰ کورنی خبرونه

۶-۱۵ :

شنبه - دکرنی خبرونه

یکشنبې - دروغتیا خبرونه

دو شنبه - دکرنی خبرونه

سه شنبه - بڼخی اونوی ژوند

چار شنبه - دکرنی خبرونه

پنجشنبې - دروغتیا خبرونه

جمعه - دکرنی خبرونه

۶-۳۰ :

شنبه - دکرنی خبرونه

دراديو افغانستان پروگرام

- یکشنبه - د غزل موسیقي
دو شنبه - دکرنې خپرونه
سه شنبه - د غزل موسیقي
چهار شنبه - دکرنې خپرونه
پنجشنبه - مونږ اوزمونږ هیواد
جمعه - دکرنې خپرونه
۶-۴۵ اعلانونه
۷-۰ د پښتونستان خپرونه
۸-۰ پښتو او دری خبرونه
۸-۳۰:
شنبه - د موسیقي خاصه خپرونه
یکشنبه - نوی گلونه
دوشنبه - موسیقي
سه شنبه - کلاسیک موسیقي
چهارشنبه - نوی گلونه د خیال گلونه
پښتو سندرې اونغمې
پنجشنبه - دهفتې د ا ختصاصی
پروگرامونو څخه منتخبې پارچې
جمعه - داماتور خپرونه
۸-۴۵:
شنبه - د موسیقي خاصه خپرونه
یکشنبه - د گلو کاروان - د ادب
وزنې
دوشنبه - قضایا او قانون
سه شنبه - کلاسیک موسیقي
چهارشنبه - موسیقي
پنجشنبه - سرود هستي
جمعه - داماتور آوازونه
۹-۰:
شنبه - ملور میز
یکشنبه - مونږ او اوریلونکی
دوشنبه - د تاریخ یوه پاڼه
سه شنبه - د ځوانانو دنیا
چار شنبه - مونږ او اوریلونکی
پنجشنبه - په هره میاشت کښې
یوځل دری او یوځل پښتو راډیو درام
همدغه رنگه په یوه میاشت کښې یوځل
پښتو او یوځل دری راډیو داستا ن
جمعه - ذهني مسابقه د هوش آزموینه
۹-۳۰:
شنبه موسیقي
یکشنبه - اقتصادي خپرونه
دوشنبه - موسیقي
سه شنبه - علمي خپرونه

چارشنبه - موسیقي

- پنجشنبه - دراديو درام پاتې برخه
اوديارانو مجلس او استادی ساز
او آواز
جمعه - هنر او ژوند
۹-۴۵:
شنبه - دورځي دمهمو خبرونو
تفصیل
یکشنبه - دورځي دمهمو خبرونو
تفصیل
دوشنبه - دملگرو ملتو خپرونه
سه شنبه - دورځي دمهمو
خپرونو تفصیل
چارشنبه - دورځي دمهمو
خپرونو تفصیل
پنجشنبه - موسیقي
جمعه - هنر او ژوند
۱۰-۰ دری خبرونه
۱۰-۵ د یوهنر مند دوه طرز سندرې
۱۰-۱۵ لویديز بینا لمللی موسیقي
۱۰-۵۵ مناجات
۱۰-۵۸ پادشاهي سلام
۱۱-۰ ختم
۳ شنبه دحوت دمیاشتي ۶ نیټه
دعرفي دورځي پروگرام
لمړی سرویس - دسپار له ۸ بجو
نه د مازپښین تریوی بجې پوری
۵۵ - ۷ دراديو آرم اود پروگرام معرفي
۰ - ۸ دقرآنکریم تلاوت - تفسیر
اونننی غږ
۱۰ - ۱۵ مارش - ترانه
۲۰ - ۸ موسیقي
۳۰ - ۸ اعلانونه
۳۵ - ۸ موسیقي
۰ - ۹ پښتو خبرونه
۵ - ۹ راز راز موسیقي
۰ - ۱۰ دری خبرونه
۵ - ۱۰ موسیقي
۳۰ - ۱۰ مذهبي وینا (دقربانسی د
فلسفي په باره کښې)
۴۰ - ۱۰ موسیقي
۰ - ۱۱ پښتو خبرونه
۵ - ۱۱ فرمایشي موسیقي
۰ - ۱۲ کلاسیک موسیقي
۰ - ۱ انونس او ختم

دوهمه برخه دمازیگر له څلور بجونه

- دسپي تر ۱۱ بجو پوری
۵۵ - ۳ دراديو آرم اود پروگرام معرفي
۰ - ۴ پښتو خبرونه
۵ - ۴ کلیوالي سندرې اونغمې
۴۵ - ۴ دکوچنیانو خپرونه
۰ - ۵ دری خبرونه
۵ - ۵ فرمایشي موسیقي
۰ - ۶ کورني خبرونه
۳۰ - ۶ موسیقي
۴۵ - ۶ اعلانونه
۰ - ۷ دپښتونستان خپرونه
۰ - ۸ پښتو اودری خبرونه
۳۰ - ۸ کلاسیک موسیقي
۰ - ۹ راډیو داستان
۳۰ - ۹ موسیقي
۰ - ۱۰ دری خبرونه
۵ - ۱۰ موسیقي
۱۵ - ۱۰ لویديز بین المللی موسیقي
۵۵ - ۱۰ مناجات
۵۸ - ۱۰ پادشاهي سلام
۰ - ۱۱ ختم

چهار شنبه دحوت دمیاشتي ۷ نیټه داختر دلومړي ورځي خاصه خپرونه

- لمړی سرویس - دسپار له ۸ بجو
نه د مازپښین تریوی بجې پوری
۵۵ - ۷ دراديو آرم اود پروگرام معرفي
۰ - ۸ دقرآنکریم تلاوت - تفسیر
اونننی غږ
۱۵ - ۸ مارش - ترانه
۲۰ - ۸ موسیقي
۳۰ - ۸ اعلانونه
۳۵ - ۸ موسیقي
۰ - ۹ پښتو خبرونه
۵ - ۹ راز راز موسیقي
۰ - ۱۰ دری خبرونه
۵ - ۱۰ فرمایشي موسیقي
۰ - ۱۱ پښتو خبرونه
۵ - ۱۱ موسیقي
۳۰ - ۱۱ دپلخستی له جومات نه
داختر له مراسمو څخه راپور تاژ
۰ - ۱۲ دری خبرونه

پښتون ښځ

افسون خاطر

بقية صفحة ۱۷

خندید و گفت: نه این هو س را نکن، آفتاب هرگز مانند ماه را ز نگهدار نیست. من نمیخواهم آبروی خودم را بخاطر آفتاب بریزم. ناگهان دیدم اشعه ذرین آفتاب از میان گل بونه گاه دره بسوی ماهجوم آوردند. او باتشویش و نگرانی میان گل بونه ها گریخته فریادزد: - بکجا میگریزی؟ بگو تا من هم بانو بیایم.

با دستش بسوی آسمان اشاره کرد و از نظر ناپدید شد. بی اختیار سازلعتی ام را گرفتم و بیام کلبه بالا شدم. همانطور که شعاع طلایی خورشید بر دست و پای من میتابید. در جستجوی او بسوی آسمان نه پرواز کردم ...

وقتی داستان نوازنده هنر مند باینجا رسید. نگاهش را بسوی آسمان دوخت. مثل اینکه میخواست راهیکه بسوی محبوبه اش طی نموده بود تماشا کند. بعد بی اعتنا بما، تار های سه تارش را باهتزاز آورد. تا دنباله داستان عشق نا شناخته خود را درنوی غم انگیز نغمه های موسیقی به پیچاند. «پایان»

۳۰ - ۱۱ مذهبی وینا (دحج په باره کبئی)

۴۰ - ۱۱ موسیقی
۰ - ۱۲ دری خبرونه
۰ - ۱۲ کلاسیک موسیقی
۰ - ۱ ختم

دوهم سرویس - دماز دیگر له ۴
بجی نه دشپی تر ۱۱ بجی پوری
۰۵ - ۳ درادیوارم اودپروگرام معرفی
۰ - ۴ پښتو خبرونه

۰ - ۴ کلیوالی سندری اونغمی
۰ - ۴۰ دکوچنیانو خبرونه
۰ - ۵ دری خبرونه
۰ - ۵ فرمایشی موسیقی
۰ - ۶ کورنی خبرونه

۱۰ - ۶ موسیقی
۰ - ۶ اعلانونه
۰ - ۱۰ موسیقی
۰ - ۴۰ اعلانونه

۰ - ۷ دپښتونستان خبرونه
۰ - ۸ پښتو اودری خبرونه
۰ - ۳۰ منتخب موسیقی
۰ - ۹ رادیو درام اوموسیقی
۰ - ۱۰ دری خبرونه

۰ - ۱۰ موسیقی
۰ - ۱۰ لویدیز بین المللی موسیقی
۰ - ۵۵ مناجات
۰ - ۵۸ پادشاهی سلام
۰ - ۱۱ ختم

جمعه دحوت دمیاشتی ۹ نیته
داختر ددریهمی ورخی
خپرونه

لمری سرویس - دسهار له ۸ بجو
نه دمازیپښین تریوی بجی پوری
۰۵ - ۷ درادیوارم اودپروگرام معرفی
۰ - ۸ دقرآنکریم تلاوت - تفسیر اوننی غز

۱۰ - ۸ مارش - ترانه
۰ - ۲۰ موسیقی
۰ - ۳۰ اعلانونه
۰ - ۳۵ موسیقی

۰ - ۴۰ دجمعی دورخی مرکه
۰ - ۹ پښتو خبرونه
۰ - ۹ سناسی خوشکری آهنگونه
۰ - ۱۰ دری خبرونه

۰ - ۱۲ شعر اوموسیقی
۰ - ۱ ختم

دوهم سرویس - دماز دیگر له ۴
بجو نه دشپی تر ۱۱ بجو پوری
۰۵ - ۳ درادیوارم اودپروگرام معرفی
۰ - ۴ پښتو خبرونه

۰ - ۴ کلیوالی سندری اونغمی
۰ - ۵ دری خبرونه
۰ - ۵ فرمایشی موسیقی
۰ - ۶ کورنی خبرونه

۱۰ - ۶ دکلیو دپاره داختر خاصه خبرونه
۰ - ۴۰ اعلانونه
۰ - ۷ دپښتونستان خبرونه
۰ - ۸ پښتو اودری خبرونه

۰ - ۳۰ موسیقی
۰ - ۹ رادیوئی موزیکال فیچر (د معمار کعبه) تر عنوان لاندی
۰ - ۹ موسیقی
۰ - ۱۰ دری خبرونه

۰ - ۵ موسیقی
۰ - ۱۰ لویدیز بین المللی موسیقی
۰ - ۵۵ مناجات
۰ - ۵۸ پادشاهی سلام
۰ - ۱۱ ختم

دپنجشنبی دحوت دمیاشتی ۸ نیته
داختر ددوهمی
ورخی خپرونه

لمری سرویس - دسهار له ۸ بجو
نه دمازیپښین تریوی بجی پوری
۰۵ - ۷ درادیوارم اودپروگرام معرفی
۰ - ۸ دقرآنکریم تلاوت - تفسیر اوننی غز

۱۰ - ۸ مارش - ترانه
۰ - ۲۰ موسیقی
۰ - ۳۰ اعلانونه
۰ - ۳۵ موسیقی

۰ - ۴۰ دجمعی دورخی مرکه
۰ - ۹ پښتو خبرونه
۰ - ۹ راز راز موسیقی
۰ - ۱۰ دری خبرونه

۰ - ۵ فرمایشی موسیقی
۰ - ۱۱ پښتو خبرونه
۰ - ۱۱ موسیقی

مژده به علاقه مندان پښتون ږغ

پښتون ږغ - مجله محبوب وخواندنی خانوادگی شما. پښتون ږغ مجله ای که مضامین آن مطابق به هر ذوق و سلیقه میباشد. پښتون ږغ - نامه ماهانه یی که شماره از پروگرام های رنگارنگ رادیو افغانستان با خبر میسازد. پښتون ږغ در سال نو - با قطع بزرگتر، صحافت زیباتر، پشتی رنگه و مضامین مفید ادبی، اجتماعی، هنری وده ها مطلب جالب وخواندنی دیگر - مشترک می پذیرد .

توجه بفرمایید! در سال ۴۸ پښتون ږغ به قطع بزرگ و پشتی زیبا تقدیم میشود

قیمت اشتراك سالانه : در مرکز و تمام ولایات ۳۰ - افغانی
 حق الاشتراك ششماهه : در مرکز و ولایات ۱۵ »
 قیمت يك شماره در تمام نقاط کشور ۳ - افغانی
 قیمت اشتراك سالانه در خارج ۵ دالر

محل اشتراك : رادیو افغانستان، مدیریت مجله - شعبه توزیع و حساب نمبر (۶۰۰۱) واردات را دیو در دافغانستان بانک .

باشندگان و لایات میتوانند حق الاشتراك خود را بحساب نمبر ۶۰۰۱ رادیو به نمایندگی های دافغانستان بانک تحویل کرده، رسید آنرا با آدرس مشخص خود به اداره مجله بفرستند.

بقیه هنر در ...

مکتب هنر برای هنر، بروی (اصالت هیجان زیبایی شناسی) استوار است و آنها معتقد اند که يك اثر هنری، گاهی نمی تواند يك اثر اخلاقی گردد، چون (مفید) غیر از (زیباست) و اثر هنر زیبا نمیتواند واجد (مفیدیت) گردد .

گویته طقیانی میگوید:

- هنر برای من، عنوان مقصد را دارد، نه عنوان معنی را .

در دوراهی هنر برای هنر و هنر در خدمت اخلاق، راه سومیست، زاهی- که کاملاً بابخش جداگانه، مفهوم جداگانه و جهره جداگانه عرض وجود میکند و آن (هنر در خدمت اجتماع) است که در بحث آینده از آن با تفصیلی بیشتر سخن خواهیم زد .

نامه وارده

در صفحه ۱۴ شماره یازدهم پښتون ږغ شعری زیر عنوان «تابلوی- زمستان» به نام مرحوم قاری ملک الشعرا نشر شده است در حالیکه این شعر را اصلاً والد مرحوم غلام جیلانی اعظمی به استقبال (تابلوی- بهار) استاد فقید (قاری) سروده بود که قبلاً در صفحه مسلسل (۸۶۷)

شماره دوازدهم مجله ادبی کابل، همچنان در مجله آئینه عرفان و کتاب قرائت فارسی صنف نهم معارف و نیز در کتاب سخنوران معاصر (تالیف- مولوی خسته تحت عنوان (زمستان) چاپ شده است .

لذا- موضوع یا دهانی شد تا لطفاً به تصحیح مطلب پرداخته، ممنون فرمایید. با احترام (غلام محمد اعظمی) پښتون ږغ- اصلاً (تابلوی زمستان) از صفحه (۱۷) شماره (۴۱) مورخ ۱۰ جدی ۱۳۴۴ مجله ژوندون که به نام استاد فقید (قاری) ملک الشعرا چاپ شده بود، اقتباس شده است.

شاید نظریه اینکه شعر مذکور را مرحوم اعظمی به استقبال (تابلوی- بهار) قاری ملک الشعرا ساخته بودند سهواً اینطور مورد اشاعه قرار گرفته باشد ... بهر حال- شعر (تابلوی زمستان) طبق اسناد ښاغلی غلام محمد اعظمی، اثر مرحوم غلام جیلانی اعظمی میباشد. با عرض حرمت .

دیپروگرامونو پاتی برخه

- ۰ - ۵ دری خبرونه
- ۰ - ۵ موسیقی
- ۱۵ - ۵ مذهبی وینا (داختر په باره کښی)
- ۰ - ۳۰ فرمایشی موسیقی
- ۰ - ۶ کورنی خبرونه
- ۱۵ - ۶ دغزل موسیقی
- ۰ - ۴۵ ۶ اعلانونه
- ۰ - ۷ دپښتونستان خپرونه
- ۰ - ۸ پښتو اوډری خبرونه
- ۰ - ۳۰ ۸ داماتور موسیقی
- ۰ - ۹ ذهنی مسابقه
- ۰ - ۳۰ ۹ موسیقی
- ۰ - ۱۰ دری خبرونه
- ۰ - ۵ ۱۰ موسیقی
- ۱۵ - ۱۰ لوبیدیز بین المللی موسیقی
- ۰ - ۵۵ ۱۰ مناجات
- ۰ - ۵۸ ۱۰ پادشاهی سلام
- ۰ - ۱۱ ختم

پښتون ږغ

دامتياز خاوند: رادیو افغانستان

مسئول مدیر: محمد ناصر طهروی

دلیکوالو کمیته:

محمد گلاب ننگرهاری، عبدالله

شمخور، پروین علی او عبدالله نظمی

تجرباتی

تنبیه و تزیین از: ر. ر. نکدزد

حاضر جوابی

معلم : تعجب این جاست که به همان اندازه که چاق هستی - احمق هم میباشی !
شاگرد: تعجب ندارد معلم صاحب! جسمم را خودم پرورش میدهم، روح و فکرم را جناب شما !

زن - اوه... آن خانه مقابل آتش گرفته!

برای اطمینان

خانم - اطمینان داری که چراغ سالن را خاموش نموده ای؟
خدمتکار : بلی خانم مخصوصاً کوکورد روشن نمودم که ببینم خوب خاموش شده است یانه !

وقتی آهنگری دندانساز شود !

مکانیک - نه خانم ، علاوه بر اینکه از مشتری هایمان پول نمیگیریم، بلکه آنها را به ناهار هم دعوت میکنیم !!

مکتوب عاشقانه يك بنا

محبوب من! دیروز اولین «خشت» عشق ترا بر «دیوار» خانه «نوساز» قلبم گذاشتم .

نوك «شا قول» محبت تو برجگر «پاره آجرم» افتاد و وقتی «تراز» را بر آن نهادم هر گوشه از «ساختمان» عشقت آهنگی می نواخت، باین وصف قلبم را که چون «گرمای» از عشق تو سوراخ بود همراه يك «عمله» به خواستگاری تو فرستادم .

عاشق بیقرارت : استابنا، محمود

يك خير جالب : اعتراض طبیب العشاق

در شماره گذشته (در همین ستون و همین صفحه) بنامه یکی از دوستان و علاقه مندان مجله جواب دادیم. اما از آنجا که يك قسمت جواب مذکور به طبیب العشاق ما بر میخورد، طفلك بامطالعه آن (با وجود ضعف و ناتوانی) از شفاخانه گر یخته و یكراست به اداره مجله آمده ، بدون سلام و احوالپرسی فریاد زد :
- .. همین نمکدزد .. دزد .. ،
بکجاست ... ؟

بنده که با همان نگاه اول درك کردم که طرف، سر حال نیست، گفتم: فرمایشی دارید ؟
- نه ... نه خیر... فقط میخواستم بگویم که من اگرچه به درد گرده گرفتارم، ولی از درد عشق، هرگز شکایت ندارم ... اما این نمکدزد... چنین و چنان نوشته و ...

طبیب العشاق باناراحتی ادامه داد:
- اصلا میدانید ... من هم اکنون حاضرم که به درد عشاق دردمند، رسیدگی کنم ... و نسخه جات کیمیا اثر خود را بدسترس استفاده شان بگذارم ... آخر ... من هر چه باشم، باز هم طبیب العشاقم !

مخلص شما - واقعاً درمانده بود که چطور با این طبیب العشاق از دست رفته کنار بیاید که ناگهان دو نفر از پرستاران شفاخانه آمدند و دست طبیب العشاق را گرفته با معذرت خواهی روان شدند ...

اما طبیب العشاق ، هنوز هم دستبردار نبود و هی داد سخن میداد که :

- ... از طرف من به همه عشاق جگرخون، سلام بگوئید و اطمینان بدهید که من حتماً بدرد شما نمیرسم و ...
این بود برخورد کوتاه ما با طبیب العشاق ... خدا کند که او به عهد خود وفا نموده و نسخه جات درد افزای خویش را جهت تشدید درد عاشقان دردمند بمعرض اشاعه بگذارد ...
باکمال بر اطمینانی -
بای بای!

AFGHAN CONSTRUCTION
UNIT - KABUL

دستگاه ساختمانی افغانی با اعمار ساختمان های زیبا و محکم بسویه عالی، مشتریان خود را جلب و یگانه موسسه ایست که عمارات بزرگ شمارا به وجه احسن و مشخصات زیبا آباد میکند دستگاه ساختمانی با تجارب کافی متخصصان و پرسونل آزموده، وسایل و وسایط عصری مجهز است و فابریکات ما فرمایشات شما را می پذیرند.

فابریکه نجاری - بهترین مبل و فرنیچر دفتر و منزل شمارا با بهترین اسلوب مطابق دلخواه شما تهیه میکند.

فابریکه مواد کانگریتی - هر نوع کناره، بلاک سقفی و پایپ سمنتی را بدسترس شما میگذارد.

دستگاه جفل شویی - انواع ریگ سورت شده را به سائزهای مختلف و قیمت مناسب در هر وقت تقدیم مینماید.